

2/2026

VOJENSKÁ
POLICIE
35
1991
2026

VOJENSKÁ POLICIE 35 LET NA STRANĚ PRÁVA

◀ **Předseda vlády Andrej Babiš navštívil koncem ledna společně s ministrem obrany Jaromírem Zůnou 21. základnu taktického letectva Čáslav. Na místě je přivítali velitel Vzdušných sil AČR generálmajor Petr Čepelka a současný velitel základny plukovník Milan Nykodým. V rámci setkání byl premiér informován o současných úkolech taktického letectva a projektech, které se v nadcházejícím období plánují. Kromě modernizace a nutné výstavby vzletové a přistávací dráhy, která slouží čáslavskému letišti již od roku 1952, se diskutovalo o aktuálním stavu projektu nadzvukových letounů 5. generace F-35 a detailech, které se pojí s jeho financováním a výstavbou potřebné infrastruktury.**

▶ **V Táboře, v ulici Čsl. armády, bylo za účasti ministra obrany Jaromíra Zůny slavnostně otevřeno nové komunitní centrum pro válečné veterány. V České republice jsou taková centra čtyři – v Praze, Brně, Olomouci a nově právě na jihu Čech. Kromě toho jsou veteránům k dispozici také tzv. kontaktní místa pro válečné veterány v Liberci, Zlíně a Žatci, brzy přibude také Jihlava.**

◀ **Ministr obrany Jaromír Zůna se v lednu zúčastnil v prostorech Armádního muzea Žižkov mezinárodní konference Současné programy NATO a příležitosti pro český obranný průmysl, kterou pořádala Asociace obranného a bezpečnostního průmyslu ČR. V doprovodu brigádního generála Aleše Knižka, ředitele Vojenského historického ústavu Praha, si poté prohlédl zrekonstruovanou budovu muzea a jeho nové expozice, které byly slavnostně otevřeny v říjnu 2022.**

▶ **Ministr obrany Jaromír Zůna navštívil v lednu brněnskou společnost PBS Velká Bíteš, která vyvíjí a vyrábí proudové a turbohřídelové motory pro bezpilotní aplikace. Zároveň je jednou z mála firem, jež vyrábějí certifikované pomocné energetické jednotky. První brněnská strojírna vyvíjí a vyrábí leteckou techniku od konce 60. let. V posledních letech se zaměřuje především na další rozšíření výrobních kapacit, zavádění špičkových technologií a posílení výzkumně-vývojových aktivit, včetně nábory nových zaměstnanců napříč profesemi.**

ČESKO A SLOVENSKO – TRADIČNÍ PARTNEŘI

První zahraniční cesta ministra obrany Jaromíra Zůny vedla do Bratislavy, kde jednal se svým protějškem Robertem Kaliňákem. Pro ČR představuje Slovensko historicky nejbližšího partnera a dobré vztahy se odrážejí i v intenzivní spolupráci obou armád.

„Od začátku bylo zřejmé, že moje první kroky povedou právě na Slovensko, je to nejen tradice, ale i symbol dobré úrovně vztahů a spolupráce mezi našimi zeměmi,“ zdůraznil ministr obrany Zůna.

Pravidelně spolu cvičí téměř všechny vojenské odbornosti českých a slovenských ozbrojených sil – od pozemních, přes vzdušné, až po speciální síly. Zkušenosti sdílejí vojenští logistickí, zdravotnickí, personalisté i specialisté na kybernetiku. Jen letos se odehrají čtyři velká cvičení s nasazením „živých“ sil, tedy typu Livex. Vojáci se setkávají i v řadě operací. Společně působí mj. v misi Posílené představení přítomnosti NATO v Lotyšsku, v operaci EUFOR Althea v Bosně a Hercegovině či v KFOR v Kosovu. Od roku 2022 je česká armáda zapojena do Mnohonárodního bojového uskupení právě na Slovensku, v současnosti zde působí posílená rota o zhruba 170 vojáků a dalších více než třech stovkách v pohotovosti v ČR. V roce 2022 Slovensko

předčasně ukončilo provoz stíhaček MiG-29, od té doby čeští piloti pomáhají zajišťovat ochranu vzdušného prostoru našich východních sousedů.

„Česká republika bude pokračovat i v budoucnu v participaci na mnohonárodním bojovém uskupení na Slovensku,“ sdělil po jednání s Robertem Kaliňákem Jaromír Zůna. Podle českého ministra obrany se spolupráce dále odehrává i na úrovni společných česko-slovenských pracovních skupin, které pokrývají širokou škálu témat od obranného plánování, přes logistiku, krizové řízení, až po vzdělávání a vojenské zdravotnictví. Nadstandardní vztahy obou států se odrážejí i v obranně-průmyslové spolupráci. Příležitosti ministr Zůna vidí také ve společném vývoji a výměně zkušeností mimo jiné v oblasti protivzdušné obrany, která je pro obě země klíčovými tématem.

Text: mo.gov.cz, foto: Jan Schejbal

OBSAH

Na prvním místě jsou vždy lidé	4
Víme, co chceme, a víme, kam směřujeme	8
35 let historie Vojenské policie	12
Čeští vrtulníkáři budou v Polsku i letos	16
Do Lotyšska se po dvou letech vracejí čeští ženisté	17
V Litvě od ledna působí průzkumníci z Prostějova	18
Cvičení Western Power 2025	20
Winter Survival	24
Operace KFOR Kosovo	28
Zlatý běžecký hatrick pro Rakovnik	30
Bundeswehr převzal prototyp Leopardu 2A8	32
Vojenské sokolnictví	34
Tradiční akce VHÚ	38
Vojenský rozhlas u Dunkerque	40

PŘÍLOHA

duklasport

Česká výprava překonala historický rekord	44
Fantazie na snowboardu!	45
Tour de Ski	46
Osmnáctiletý Bažant je cyklokrosovým mistrem ČR!	48
Juniorka Barbora Bukovská ovládla anketu Král cyklistiky!	49
Parašutisté Dukly ladili v tunelu skupinovou akrobacií	49

„NA PRVNÍM MÍSTĚ JSOU VŽDY LIDÉ,“ ŘÍKÁ MINISTR OBRANY JAROMÍR ZŮNA

Ministr obrany Jaromír Zůna navštívil Vojenskou akademii ve Vyškově a označil ji za místo s největší dynamikou rozvoje v celém systému přípravy personálu Armády České republiky. V rozhovoru popisuje, proč byla právě tato instituce jeho první oficiální zastávkou po nástupu do funkce, jak se naplnila vize stará tři desetiletí, proč jsou investice zde vynaložené „maximálně využité“ a jaké systémové změny čekají přípravu personálu v následujících letech.

Pane ministře, vaše první pracovní návštěva k vojákům směřovala do Vyškova. Proč právě Velitelství výcviku – Vojská akademie?

Vyškovskou akademii považuji za významnou součást české armády. Má velmi široký záběr, a to jak ve výcvikových kurzech, tak v přípravě nových rekrutů. Proto ji považuji nejen za velmi cennou součást naší armády, ale také za jednu ze svých priorit. Návštěva pro mě byla nesmírně cenná. Potvrzuje se, jak silná byla naše vize před dvaceti pěti lety. Věci, které jsme tehdy měli v hlavě – role Vojské akademie, nastavení systému přípravy personálu, vybudování účelového vojenského zařízení (UVZ), zajištění podmínek pro službu i život vojáků – se dnes v principu naplňují úplně všechny. A já tady vidím výrazný progres. A proč právě Vyškov? Souvisí to s programovým prohlášením vlády a s tím, že to nejcennější, co naše armáda má, jsou lidé. Proto vždy budou na prvním místě. Každý voják touto akademií projde. Bez Velitelství výcviku – Vojské akademie by systém profesionální armády nemohl fungovat.

Vidíte velký posun?

Nejvíce je to patrné tehdy, když se člověk vrací po delší době. Kdo je tady denně, nemusí změny tolik vnímat, ale když to vidím na vlastní oči nyní, po několika letech, ten rozdíl je obrovský. Ať už jde o infrastrukturu, technologické vybavení nebo celkový způsob práce s personálem.

Vojská akademie má v armádě už pevné místo, jak ji vnímáte vy osobně v rámci celého resortu?

Vnímám ji jako instituci, která se vyvíjí s největší dynamikou v celém systému přípravy personálu resortu obrany. Investice, které sem byly vloženy, byly vloženy účelně a jsou maximálně využívány. Simulační centra, nová technika, moderní infrastruktura – to vše je připraveno a plnohodnotně využíváno. Je to také dobrý signál pro veřejnost, že investice v oblasti profesní přípravy naplňují svůj účel. To považuji za velmi cenné. S příchodem nových technologií musí být připravena a vycvičena i armáda. A to je i jeden z úkolů Vojské akademie.

Co podle vás ovlivní další rozvoj této instituce?

Význam akademie je rozhodující a bude dál narůstat. My jako ministerstvo i armáda musíme systém přípravy dál zkvalitňovat a podporovat, abychom naplnili strategické cíle, ale zejména nové ambice. Ty přicházejí nejen z národní úrovně, ale i z aliančních požadavků, které v současné struktuře armády ani resortu nelze plně zabezpečit bez systémových změn.

Jaké systémové změny máte na mysli?

Půjde o změny nejen organizační, ale skutečně systémové. Bavíme se o úplně jiných objemech lidí a jiných kategoriích personálu než dosud. Bude narůstat význam aktivní i všeobecných záloh včetně přípravy

záložního velitelského a důstojnického sboru. Toto všechno do procesu přípravy personálu vstoupí.

Do plánování vstupuje i demografický vývoj. Jak velkou výzvu podle vás představuje?

Významnou. Když jsme spouštěli profesionalizaci armády, měli jsme 1,4 milionu lidí ve věku 18 až 24 let. Dnes je to okolo 800 tisíc. Klesá i počet vysokoškoláků. To nás ovlivňuje. Akademie má však obrovskou devizu: kompetentní instituci, kvalitní lidi a mimořádně silnou logistiku a zázemí. Je to naprosto komplexní a u nás jedinečné. Na této základně se dá stavět i v budoucnu.

Zmínili jste několik klíčových oblastí, které budou určovat strategický rozvoj. Jaké to jsou?

Jde o pět pilířů: institucionalizaci, jasnou delimitaci působností v systému přípravy personálu, technologický rozvoj, aplikační vybavení škol a výcvikových zařízení a logistiku – od financí až po infrastrukturu. Tyto oblasti se následně promítnou do koncepčních dokumentů a úkolů.

V minulosti jste zde působil jako velitel. Je podle vás nějaká oblast, kterou považujete za prioritní?

Nepovažuji, protože je to jeden celek. Nelze vyjmout jediný dílek, aniž by to ovlivnilo ostatní. Je to symbiotický vztah všech hlavních oblastí, kterými se akademie zabývá.

Proč bylo původní nastavení systému výstavby přípravy personálu postaveno právě na integraci?

Protože základem strategie výstavby systému o zmenšující se velikosti je integrace. Věděli

jste, že pokud má menší profesionální armáda fungovat efektivně, musíme zintegrovat procesy a agendy tak, aby se vzájemně doplňovaly a udržely výkon celku, nebo jej dokonce zvýšily.

Zmínili jste představy o reformě na počátku tisíciletí. Jakou roli tehdy hrály?

Šlo o reformu z let 2002 až 2003. Díky podpoře tehdejších ministrů, velení armády a osvědčeného prvního velitele generála Halašky se nám podařilo ty zásadní změny prosadit a dotáhnout.

Technologie jdou stále dopředu, jak hodnotíte technologickou stránku přípravy v akademii dnes?

Akademie je na tom velmi dobře. Řekl bych ve vojenské terminologii takzvaně v přední

linii. Podporuje zavádění nových zbraňových systémů a technologií do armády. Tyto schopnosti buď má, nebo o nich ví a směřuje k tomu je mít. Žádná vojenská škola nemá takové investice jako tato instituce.

Je něco, co byste chtěl při příští návštěvě vidět detailněji?

Určitě bych se rád podíval na innovation hub, o kterém jste mi říkali. To si necháme na příště.

Co byste závěrem vzkázal lidem, kteří na akademii působí?

Díky lidem, kteří zde slouží a pracují, má tato akademie v naší armádě, ale i mezi aliančními partnery velké jméno. Za to jim patří můj velký dík. Podpora této akademie bude jedna z mých velkých priorit.

Text: kpt. Martin Kresta, foto: autor a Jan Schejbal

„Od začátku, co jsem na této pozici, je pro mě tím nejcennějším personál – lidé, kteří slouží na jednotlivých pozicích. Můžete mít nejmodernější techniku, výstroj a výzbroj, ale pokud ji nebudou umět lidé používat, nebudou vycvičení a nebudou táhnout za jeden provaz, nebude to fungovat,“ říká náčelník Vojenské policie generálmajor Jiří Roček.

VÍME, CO CHCEME, A VÍME, KAM SMĚŘUJEME

Vojenská policie si v Národním památníku na Vítkově připomněla 35 let své novodobé existence. Součástí slavnostního nástupu byly pietní akty, projevy představitelů resortu obrany, ale i osobní ohlédnutí za cestou, kterou tento sbor od roku 1991 urazil. Vojenská policie si během této doby vydobyla pevné místo v resortu obrany a je uznávanou a respektovanou součinnostní složkou ozbrojených sil v České republice i v zahraničí. Zajímali jsme se o to, jaké jsou současné priority Vojenské policie, proč je důležité připomínat její historii, kdo se zasloužil o vznik této složky, ale také o to, jak se za pětadvacet let posunula, jaké jsou její schopnosti a proč jsou lidé stále tím nejcennějším, co Vojenská policie má. Na to a na mnoho dalšího jsme se zeptali náčelníka Vojenské policie generálmajora Jiřího Ročka.

Pane generále, v čem vy vidíte hlavní perspektivu Vojenské policie v současné době?

To, kde se Vojenská policie nachází dnes, úzce souvisí s její historií. Připomínat si ji je důležité nejen pro ty, kteří dnes u Vojenské policie slouží, ale i pro ty, kteří našimi řadami v budoucnu projdou. Vědět, kdy a kde se začala psát naše historie, považuji – skoro bych řekl – za nutnost. Seznámit se s tím, proč a za jakých podmínek naše složka vznikla, dává základy k tomu, proč vůbec chci u takové složky sloužit. Pochopit, že naše služba má smysl, má výsledek, má své skvělé lidi a specialisty, a také má své hrdiny, kteří ve službě pro naši vlast položili své životy. Osobně považuji za důležité, abychom si naši historii a tradice neustále připomínali.

Proto vlastně vznikla i kniha, která byla pořízena hlavním vojenským kaplanem plukovníkem Jaroslavem Knichalem v den 35. výročí Vojenské policie...

Iniciátorem této myšlenky je bývalý náčelník Vojenské policie generál Miroslav Murček. Byl to jeho nápad a spolu s autorem, který už podobné publikace zhotovil pro další vojenské útvary, kapitánem aktivní zálohy Martinem Vaňourkem, začali této knize dávat první obrysy. Jeho tříleté úsilí, kdy získával fotografie, příběhy lidí a historky od bývalých příslušníků až po ty současné, se promítlo do knihy, která má kolem tří set stran a je pojata trochu jiným způsobem než knihy, které kdy o Vojenské policii vyšly.

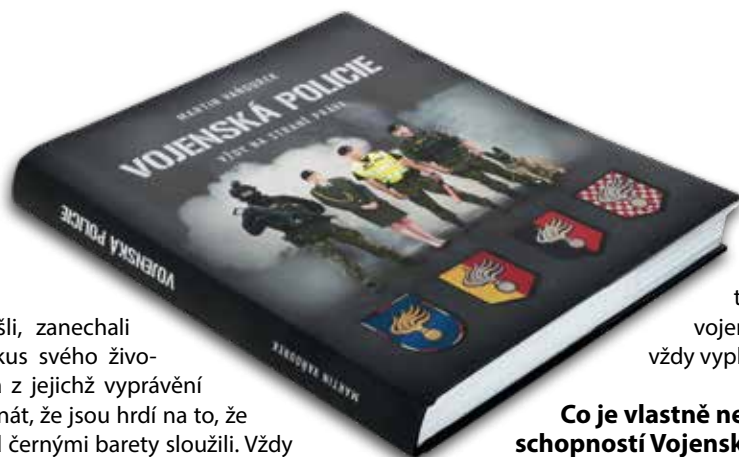
A tvořily vlastně její historii...

To, co dělá tuto knihu opravdu živou a zajímavou, jsou příběhy lidí, kteří našimi řadami

prošli, zanechali tu kus svého života a z jejichž vyprávění je znát, že jsou hrdí na to, že pod černými barety sloužili. Vždy se hrdě k Vojenské policii hlásili či hlásí. Samozřejmě jsou zajímavá i samotná fakta. Domnívám se však, že vzpomínání konkrétních lidí si se zájmem přečtou nejen příslušníci Vojenské policie, ale i ostatní lidé v resortu. I mě samotného některé dobové informace překvapily, například to, že vojensští policisté měli samostatnou letku. To jsem opravdu nevěděl.

Co vy osobně považujete v současné době za největší schopnost složky a co je pro vás jako pro náčelníka Vojenské policie tím nejcennějším?

Nejcennějším? Od začátku, co jsem na této pozici, je pro mě tím nejcennějším personál – lidé, kteří slouží na jednotlivých pozicích a reálně tvoří Vojenskou policii. Můžete mít nejmodernější techniku, výstroj a výzbroj, ale pokud ji nebudou umět lidé používat, nebudou vycvičení a nebudou táhnout za jeden provaz, nebude to fungovat. Jednoznačně jsou tedy největší vzácností lidé. Přistupuji k tomu bez ohledu na fakt, zda jde o četaře, což je u Vojenské policie nejnižší hodnost, nebo o plukovníka či generála. Nedělám rozdíly a snažím se přistupovat ke všem stejně. Vzájemná důvěra, lidský přístup, ale zároveň respekt a autorita jsou zde na denním pořádku.

Alespoň mně se to za celou mou vojenskou kariéru vždy vyplatilo.

Co je vlastně největší schopností Vojenské policie?

Největší schopnost se jednoduše definovat nedá. Vždy to souvisí s úkoly vyplývajícími ze zákona a z doktrinních dokumentů, jimiž se řídíme. Všechny schopnosti, kterými v současné době disponujeme, vycházejí z historické podstaty vzniku Vojenské policie v roce 1991. Jsem velmi rád, že se nám podařilo připravit slavnostní nástup právě na 21. leden, ke kterému byla před 35 lety Vojenská policie zřízena. Neraď bych některou ze schopností opomenul, jedná se skutečně o jejich vzájemně provázaný komplex směřující k co nejúčinnější policejní ochraně Ministerstva obrany a ozbrojených sil. Naše schopnosti se rozvíjely postupně, a to nejen na území Československa a později České republiky, ale i v zahraničních operacích, kde Vojenská policie rovněž zanechala znatelnou stopu.

Kdybyste porovnal začátky a současnost, kde vidíte největší rozdíl? Co znamená těch 35 let pro Vojenskou policii?

Samozřejmě jsou to lidé a hned poté právě schopnosti, kterými Vojenská policie disponuje. Velký pokrok zaznamenalo vybavení, které je nutné pro naši činnost. Podobný vývoj probíhal i u ostatních vojenských útvarů. Dnes modernizujeme, pořizujeme novou techniku

a snažíme se držet krok s moderními technologiemi. Důležitá je příprava a výcvik lidí, zařazování do specializovaných kurzů, stejně jako jazyková vybavenost a připravenost. To vše je ale závislé na ekonomických možnostech státu. K plnění našich úkolů potřebujeme širokou škálu různých nástrojů a je nutné lidi v jejich výkonu podpořit tak, aby mohli svou práci vykonávat kvalitně v souladu se zákonem o Vojenské policii. Vytváření kvalitních podmínek pro naše příslušníky k efektivnějšímu výkonu služby považují za jednu ze svých priorit.

Jak moc se technologický pokrok odrazil u Vojenské policie za těch 35 let?

Jednoznačně výrazně. S vývojem technologií se mění i naše možnosti. Začneme třeba u obyčejného dalekohledu. Dnes disponujeme moderními pozorovacími přístroji, nejnovějšími systémy ochrany a monitorování, drony, antidrony a dalšími prostředky, které současný trh nabízí. Snažíme se držet krok s technologickým vývojem, přestože postupuje velmi rychle.

Jak se technologický pokrok projevil při vyšetřování trestných činů?

Technologický pokrok mimořádně ovlivnil schopnost policejního orgánu vést efektivně trestní řízení v jeho přípravné fázi. Díky správnému nastavení legislativy, digitalizaci, schopnosti zpracovávat větší objemy dat a dále díky velice úzké spolupráci s ostatními bezpečnostními sbory si kriminalista Vojenské policie může rychle opatřit potřebné informace napomáhající k odhalení pachatele, a jak je známo, informace jsou v dnešní době nejcennější veličinou v každém oboru lidské činnosti. Nejde však pouze o oblast IT. Výrazně se zlepšilo i vybavení kriminalistických techniků, například zobrazovací technologie, jako je 360stupňová kamera či nástroje pro zjišťování a zajišťování stop na místě činu. Pokud technologický pokrok práci vojenského policisty přímo neusnadní, pak alespoň urychlí následné zpracování výsledků. Přesto stále nejsme ve fázi, kdy by technika práci

vykonávala za nás, a proto některé tradiční pomůcky zůstávají součástí výbavy.

Takže lupa je stále ve výbavě?

Ano, lupa stále patří ke standardnímu vybavení základního kufru kriminalistického technika. Zvětšovací sklo zde má své místo.

Vojenská policie stále častěji spolupracuje s ostatními bezpečnostními složkami státu. Jak je pro vás tato spolupráce důležitá?

Z mého pohledu, i na základě předchozího působení u Velitelství ochranné služby, přišel největší zlom v roce 2018. Spolupráce fungovala i dříve, ale nebyla tak intenzivní. Výrazně se prohloubila při oslavách 100. výročí vzniku Československa. Spolupracovali jsme nejen s ostatními bezpečnostními sbory, ale také s integrovaným záchranným systémem, Vězeňskou službou, Celní správou a Hasičským záchranným sborem. Od té doby se spolupráce dále rozvíjela a dnes probíhá formou společných cvičení a výměny zkušeností.

Bezpečnostní situace není jednoduchá a vyžaduje součinnost, rychlý přenos nezkrácených informací a někdy i rychlá operativní opatření. Pro nás je důležitá také součinnost s ostatními útvary a zařízeními Armády České republiky, kde jsou vojenští policisté vždy součástí jakéhokoliv cvičení nebo zabezpečují plnění daných úkolů.

Právě ta společná cvičení bezpečnostních složek jsou důležitá nejenom pro vás, ale samozřejmě i pro ostatní bezpečnostní složky pro případná společná nasazení.

Uvedu několik příkladů. V době státních svátků, 8. května nebo 28. října, se setkáváme na slavnostních nástupech na pražském Vítězkách. Probíhají zde pietní akty a spolupráce všech zapojených složek je nezbytně nutná. Příprava na tyto akce zahrnuje precizní plánování a rozdělení úkolů při zabezpečování. Dalším příkladem je zasedání Vojenského výboru NATO, které se konalo v České republice. I zde byla nutná spolupráce všech nejen bezpečnostních složek našeho státu, ale i složek zahraničních. Pokud se jedná o vojenské akce, hlavní odpovědnost nese Vojenská policie, ale bez pomoci ostatních – zejména Policie České republiky, zdravotnické záchranné služby a Hasičského záchranného sboru – to jednoduše nejde. Spolupráci proto považují nejen za cennou, ale zároveň za nezbytnou.

Bezpečnost není samozřejmost – je důležitá připravenost?

Jak už jsem zmínil, bezpečnostní situace není jednoduchá v České republice, v Evropě, ani ve světě. Vnímáme to všichni včetně široké veřejnosti. Často zaznívá, že se jedná o strašení, ale zdůrazňuji, že tomu tak není. Situace skutečně není jednoduchá. V této souvislosti se ruku v ruce zvyšují prostředky na obranu, což se dotýká i Vojenské policie. V minulém roce jsme schválili Koncepti výstavby Vojenské

policie do roku 2035. Víme, co chceme a kam směřujeme, a chceme být připraveni. Naším primárním úkolem zůstává policejní ochrana Ministerstva obrany a ozbrojených sil a dále bojová podpora poskytovaná právě ozbrojeným silám. Z toho nám samozřejmě vyplývají úkoly doma i v zahraničí.

Dotkněme se zahraničních operací. Jak důležitá je zahraniční zkušenost pro vaši složku?

Nasazení Vojenské policie lze rozdělit do tří oblastí. První jsou jednotlivci působící na zahraničních pracovištích v rámci struktur NATO. Jedná se o osoby, které musí být jazykově vybavené a musí mít odpovídající zkušenosti ze své praxe. Druhou oblastí jsou úkolová uskupení armády, kde Vojenská policie působí prostřednictvím výjezdových týmů nebo skupin ve prospěch velitele. Třetí variantou je nasazení celé jednotky, jako je tomu například nyní v Kosovu. Máme zde již šestou jednotku Vojenské policie, plnící úkoly v sestavě Multinational Specialized Unit (MSU) pod vedením italských karabiniérů nebo v rámci Mnohonárodní jednotky vojenské policie na území Kosova.

Kromě těchto zkušeností máte i vlastní projekt...

Ano, jedná se o Mnohonárodní prapor vojenské policie NATO, který byl založen v roce 2002 na základě závazku pražského summitu NATO. Vedoucím národem tohoto projektu je Polsko, a kromě České republiky je zde zastoupeno Chorvatsko a Slovensko. Jako pozorovatelé v něm působí Maďari a na členství v praporu

dlouhodobě aspirují Gruzínci. Projekt je založen na společné přípravě a výcviku, který se uskutečňuje v té členské zemi, jež je v daném roce hostitelem. Celý systém zahraničních operací a naše účast v nich jsou nepostradatelným přínosem. Získáváme tak zkušenosti z mezinárodního prostředí a vylepšujeme vzájemnou komunikaci a sladěnost. Nasbírané poznatky následně implementujeme doma, a to jak do scénářů jednotlivých cvičení, tak do přípravy vojenských policistů.

Práce s lidmi patří k nejtěžším oblastem...

Souhlasím, není to jednoduché, ale vše je o komunikaci. Upřímnost, spravedlnost a férovost se mi v jednání vždy vyplatily. Myslím si, že tyto aspekty jsou na práci Vojenské policie znát, ale zdůrazňuji, že to není jen moje práce, ale práce všech lidí, které černý baret spojuje. Vše je o vzájemné důvěře a pochopení pro společnou věc. Někdy je potřeba nahlédnout i do soukromí lidí, protože jejich osobní situace nemusí být vždy jednoduchá. Pokud můžeme pomoci i v této oblasti, snažíme se o to.

Na začátku jste zmínil, že nejcennější jsou lidé. Jak jste na tom s personálním naplněním?

V dnešní době se více než s celkovou naplněností potýkáme s generačním problémem. Reálné počty příslušníků se pohybují okolo 90 procent. Chybí nám ale zejména střední věková skupina, tedy lidé ve věku od třiceti do čtyřiceti let, především v hodnostech kapitánů a majorů.

U Vojenské policie působí také jednotka aktivní zálohy. Jaký má význam?

Ano, i Vojenská policie má jednotku aktivní zálohy. Ještě před třemi nebo čtyřmi lety byla aktivní záloha vnímána spíše okrajově, dnes je však pevnou a důležitou součástí Vojenské policie. Velmi si vážím každého, kdo se rozhodl tuto cestu zvolit. Není jednoduché skloubit civilní zaměstnání se službou v aktivní záloze, zvláště když jsou na tyto lidi kladeny specifické nároky. Aktivní zálohu proto dále rozvíjíme a rozšiřujeme a všichni její příslušníci jsou pro nás nesmírně cenní, zejména v případech mimořádných událostí. Jejich výcvik je systematický a účastní se s námi i běžných cvičení. Pokud projdou tříletým přípravným systémem a získají průkaz vojenského policisty, mají plnohodnotný status vojenského policisty se všemi oprávněními a povinnostmi. Příprava není jednoduchá, ale zvládají ji a mají můj respekt. Pomáhají především při akcích na veřejnosti a v současné době máme dokonce čtyři příslušníky aktivní zálohy nasazené v zahraničí – dva v Kosovu a dva na Slovensku.

Jsou to bývalí vojenští policisté?

Někteří ano. Odcházejícím příslušníkům je automaticky nabízena možnost vstupu do aktivní zálohy. Každý útvar má své oddělení aktivní zálohy. Na hlavním velitelství máme dublované vybrané pozice a snažíme se je ihned zapojit. Je to výhodné i z hlediska kontinuity, protože nemusí absolvovat základní výcvik. Prioritu dáváme také příslušníkům jiných bezpečnostních sborů, kteří již mají zkušenosti z oboru. Následně přicházejí zájemci z řad veřejnosti, kteří chtějí vstoupit do aktivní zálohy Vojenské policie. Ti však musí absolvovat celý tříletý výcvikový cyklus, aby získali potřebné znalosti a dovednosti k plnění úkolů.

Co byste osobně popřál Vojenské policii do dalších let?

Primárně jí přeji další rozvoj a úspěšné roky. Vážím si toho, že mohu být její součástí, a jsem hrdý na naše předchůdce, kteří Vojenskou policii založili a zasloužili se o její vznik. Nerad bych na někoho zapomněl, ale generál Šrámek jako první náčelník Vojenské policie si zaslouží velké uznání a poděkování. Stejně tak i všichni ostatní, kteří se podíleli na jejím vzniku, rozšíření a rozvoji. Všichni ti si zaslouží úctu a poděkování za svou službu.

A na závěr osobní otázka – proč máte práci u Vojenské policie rád?

Dobrá otázka. Všechno se odvíjí od lidí. Od doby, kdy jsem po ukončení vysoké školy nastoupil k útvaru jako poručík, pracuji s lidmi. Říká se, že práce s lidmi je nejtěžší, ale mě vždy bavila. V životě jsem měl štěstí na kolektivy a lidi, se kterými jsem mohl spolupracovat. Nejsem příznivcem individualismu a vždy se snažím spojit celý tým ke společné práci.

Text: Jana Deckerová, kpt. Kateřina Mlýnková,

foto: Jan Kouba, archiv VP

35 LET HISTORIE VOJENSKÉ POLICIE

„Čím více se od proběhnutých událostí vzdalujeme, tím více na ně zapomínáme,“ říká k nové knize o Vojenské policii její autor kapitán Martin Vaňourek.

Co vás vedlo k napsání knihy o Vojenské policii? Připravit takovou publikaci potřebuje čas. Jak dlouho jste na knize pracoval a co všechno tomu předcházelo?

Hned na začátku se musím přiznat, že jsem na to nikdy nepomyslel, že bych napsal knihu o Vojenské policii, protože jsem měl před lety na VVP Libavá s nimi nepříjemnost a zanevřel jsem na ně. Ale naplnilo se přísloví, že nikdy neříkej nikdy, jelikož mě v roce 2019 oslovil charismatický generál Murček s myšlenkou napsat podobnou knihu, jakou jsem již zpracoval o 4. brigádě rychlého nasazení a 7. mechanizované brigádě, také pro Vojenskou policii. Samozřejmě, bez pochopení a souhlasu velitele 7. brigády generála Mikuly by to tak snadné nebylo, za což mu patří také poděkování.

Od té doby ale uplynulo sedm let, takže kdy jste se pustil do práce?

V podstatě jsem na knize začal pracovat v roce 2022, ale pak přišel úkol od velitele 7. mechanizované brigády připravit k 30. výročí založení brigády knihu, takže Vojenská policie musela počkat. Ale to neznamená, že bych to úplně odložil, pokračoval jsem na tom v rámci možností během mise na Slovensku. Finální práce pak začaly v roce 2024. Bylo potřeba získat řadu povolení, například do Správního archivu nebo přístup k fondu 24. základny dopravního letectva Praha-Kbely, kam vedly prameny zrušené letky Vojenské policie.

Byl konkrétní požadavek na to, jak má kniha vypadat?

Náčelník Vojenské policie generál Roček vycházel z obsahu knihy Vojáci Moravské brigády, kde hlavním obsahem měly být vzpomínky bývalých a současných příslušníků Vojenské policie. Tedy zachytit to, co v mnoha případech není zaznamenáno v archivu, a dát prostor lidem napříč Vojenskou policií bez rozdílu hodností a služebního zařazení, kteří se zapisovali svojí prací, umem a nadšením do výstavby, vývoje a současné podoby Vojenské policie.

Měla Vojenská policie konkrétní požadavky na podobu a obsah knihy?

V tomto směru jsem měl naprosto volnou ruku, takže jsem knihu připravoval podle mých představ. Přístup generála Ročka v tomto směru byl velmi profesionální, protože na prvním pracovním jednání konstatoval, že pokud Vojenská policie po mně chce takovou knihu, musí mi vytvořit patřičné podmínky. Takže jsem měl k dispozici vrchní praporečky ze všech čtyř velitelství a s nimi jsem spolupracoval a řešil požadavky, které vznikaly v rámci zpracovávání jednotlivých kapitol knihy. Ta spolupráce byla výborná. V neposlední řadě musím poděkovat řediteli Vojenského historického ústavu generálu Knížkovi, že jsem měl zcela volnou ruku, co se týče rozsahu a grafického provedení knihy, které bylo velmi specifické, ale důstojné k výročí, ke kterému vznikla.

V knize jsou vzpomínky na čtyři desítky bývalých nebo současných příslušníků Vojenské policie, podle čeho jste si je vybíral?

Tuto úlohu při výběru sehráli právě vrchní praporečci jednotlivých velitelství, protože z pozice své funkce mají dokonalý přehled o lidech na svých velitelstvích. Takže vybírali jak z těch, co jsou mimo aktivní službu, tak z aktuálně sloužících. Pouze jsem požadoval, aby tam bylo zastoupení jak z důstojnického sboru, tak i z řad stříbrných. Dále jsem měl požadavek na to, ať je v knize psovod, pyrotechnik, člověk od pohotovostní jednotky, dopravně pořádkové služby nebo jiná vojenská odbornost. A samozřejmě náčelníci Vojenské policie a velitelé příslušných velitelství.

Jak probíhá takový rozhovor do knihy?

V okamžiku, kdy jsem obdržel seznam lidí, kteří byli vybráni do projektu, snažil jsem se o nich zjistit základní informace a připravit si otázky, zejména se připravit na jejich vojenskou odbornost nebo funkční zařazení. A během samotného rozhovoru pak pozorně poslouchat a připravovat si doplňující otázky, které více rozvinou vzpomínky, které řeknou.

Už po pár minutách člověk pozná, jak a kam rozhovor směřovat, stejně tak, jak hluboce lze pamětníka vyzpovídat, vytěžit. Takže s někým nahrajete třicet minut a je z toho vynikající text, s někým hodinu a výsledek je stejný jako u pamětníka s třicetiminutovým rozhovorem. Ne každý má ten dar od Boha mluvit souvisle, k věci se smyslem pro detail. Ale s tím se při zpracování rozhovoru musíte poprat.

Můžete prozradit, kdo vám toho řekl nejvíce, respektive, kdo má největší prostor v knize?

Ono se to takto srovnávat nedá, protože řada z nich mluvila o stejném tématu, takže někde jsem musel věci vypustit, aby se ve vzpomínkách neopakovaly. Ale nejdelší text v knize má podplukovník v. v. Ladislav Dolejší, který stál u zrodu Vojenské policie, a jeho vzpomínky jsou úžasným dokumentem o vzniku a vývoji Vojenské policie. Opravdu výborný odborník. I pro mě řada setkání s dalšími lidmi byla velmi přínosná, protože jsem se přesvědčil, že většina z nich svoji práci dělá s láskou a srdcem.

Slavnostní křest knihy o Vojenské policii se uskutečnil v Národním památníku na Vítkově.

Vzpomínám si na setkání s psovodem z Velitelství VP Olomouc, který o své práci vyprávěl s takovým nadšením, že jsem pochopil, že jeho služební psi jsou nejenom skvělí parťáci ve službě, ale nedílnou součástí jeho vlastní rodiny. Stejně tak zajímavé bylo vyprávění příslušníků z Velitelství ochranné služby VP, zejména z odboru ochrany VIP osob, takže když to celé shrnu, všichni byli úžasní a popsal-li v knize pro okolní svět svoji často náročnou práci.

V knize jsou vzpomínky i vojáka a diplomata Petra Voznici, co vás k tomu vedlo?

Velitelství VP Olomouc stálo v roce 1997 před velmi náročným úkolem, kterým bylo zvládnutí katastrofálních povodní, které postihly celou Moravu a Slezsko. Je to vlastně vůbec poprvé, co zaznívají vzpomínky velitele 2. armádního sboru. Spolupracoval i s Vojenskou policií, která si ho dodnes velmi váží. Jeho vzpomínky popisují, jakým způsobem živel ničil Moravu a Slezsko, jak s tím všichni bojovali, ačkoliv integrovaný záchranný systém se v této době teprve budoval. V neposlední řadě generál Voznica vzpomíná i na riziko protržení přehrady Šance a právě dokončené přehrady Slezská Harta, které by v tom případě způsobily nedozírné škody na životech a majetku. Toto je velké téma, které by stálo za samostatné zpracování.

Jsou tam i další příběhy, které vás zaujaly?

Rozhodně, ale pokud jde o příběh, to už musím nechat na samotném čtenáři. Jsem si ale

vědom, že ty názory se mohou různit. Nejsem příslušníkem Vojenské policie, takže jsem nebyl nijak zaujatý, ani ovlivněn, jak knihu psát a koho do ní zařadit. Většinu z nich jsem viděl poprvé v životě a musím konstatovat, že když se rozpovídali, bylo to neuvěřitelně zajímavé.

Vůbec první kapitolou v knize je období 1917 až 1991, kde zaznívají zajímavé informace, a to mnohdy vůbec poprvé. Nezasloužila by si tato kapitola větší prostor?

Historická část není postavena na vzpomínkách, ale archivním výzkumu, takže jsem se tomu věnoval v takovém informačním rámci, aby bylo patrné, jaký byl historický vývoj Vojenské policie. Bezesporně je to téma pro další historiky pro detailnější výzkum, ale jsem rád, že tam je popsána činnost Vojenské policie v období legií a polních četníků první republiky. Zajímavé pro čtenáře bude období polních četníků 1. československé divize ve Francii,

polních četníků u Československé obrněné brigády ve Velké Británii a také polní četníci na východní frontě, kteří se účastnili bojů u Sokolova v březnu 1943. Samozřejmě nesmí chybět ani Tanková a automobilní inspekce, kterou si řada dříve sloužících ještě pamatuje.

Bylo něco z historie Vojenské policie pro vás překvapujícího?

To se tak asi nedá říct, ale myslím si, že pro spoustu mladých příslušníků Vojenské policie bude překvapením, že existovala letka Vojenské policie vybavená čtyřmi vrtulníky. I v tomto směru bylo štěstím, že se podařilo oslovit jednoho z pilotů této letky, který zavzpomínal na její existenci a fungování. Pro mě bylo překvapením, že příslušníkem letky byl pilot Jaromír Nasavrcký, který později zahynul při havárii vrtulníku 25. října 1998 v misi SFOR. Dalším překvapením pro mě bylo, že svého času existovala výsadková četa Vojenské policie ve struktuře 4. brigády rychlého nasazení.

Vrtulníková letka VP (Praha-Kbely 1991–1993)

Když jsem zpracovával knihu o této brigádě a hovořil s autorem organizační struktury plukovníkem Hejzkem, vůbec se o této zajímavosti nezmínil. Domnívám se, že tato četa byla začleněna do brigády až v průběhu její existence. Unikátní je, že velitelem čety byl nyníjší zástupce náčelníka Vojské policie generál Huták, který mi poskytl i rukávové znaky, které jsou ze sběratelského pohledu vzácné, byť byly neoficiální.

Můžete potvrdit, že bez bývalých příslušníků Vojské kontrarozvědky by Vojská policie v roce 1991 nevznikla?

Já bych to formuloval jinak, bez bývalých příslušníků Vojské kontrarozvědky by Vojská policie vznikla, ale trvalo by to déle a s důležitými problémy. Je potřeba si uvědomit, že Vojská policie vznikala v roce 1991 jako zcela nový útvar, který v takové podobě v ČSLA neexistoval, a nebyly vůbec žádné zkušenosti. Tehdejší Tanková a automobilní inspekce plnila pouze zlomek z toho, co dnes Vojská policie dělá. Příslušníci Vojské kontrarozvědky uměli zakládat a vést spisy, patřičnou dokumentaci, vést vyšetřování a toto vznikající Vojská policie potřebovala již od samotného vzniku mít. To, že pak byli po několika letech z aktivní služby propuštěni, je už úplně jiná kapitola nezpracované historie.

Bylo něco, co by muselo být z knihy vypuštěno?

Rozhodně ne. Velení Vojské policie mi do obsahu knihy vůbec nezasahovalo, a jak byly postupně jednotlivé kapitoly dokončovány, předkládal jsem je generálu Ročkovi k náhledu a nestalo se mi, že by mi něco vrátil k přepracování nebo vypuštění.

A vy sám, neměl jste z některých věcí obavy, že nebudou zveřejněny?

Kniha je především zrcadlem vzpomínek událostí a života u Vojské policie. Určitě bylo období, které Vojskou policii vyobrazilo

pozitivně, a jsou momenty, kdy tomu bylo naopak. Ale to je život a tvářit se, že se tak nestalo, by nebylo objektivní a šlo by o deformování historie. Takže ano, byly to také dva momenty, kdy jsem si říkal, zda se do toho pouštět, anebo to zcela přejít a nezmínit se o tom.

Můžete být konkrétní?

Velmi zajímavé jsou vzpomínky náčelníků Vojské policie, kteří ze své pozice musí řešit celou řadu problémů. Například generál Ložek velmi podrobně, ze svého pohledu a svým názorem popsal okolnosti kolem zásahu Vojské policie v České televizi

11. března 2011, která rozvířila politickou atmosféru ve společnosti. Tady jsem měl obavy, že pan generál mi text vrátí a neudělá nezbytnou autorizaci. Ale spletl jsem se, pan generál konstatoval, že na tom, co řekl, nemá důvod cokoliv měnit. Druhý případ byl pak Útvar speciálních operací, Special Operations Group, známý jako SOG, kterému jsem věnoval samostatnou kapitolu. Nebylo smyslem rozebírat příčiny jeho rozpuštění, ale základní popis, a hlavně pohled tří jeho bývalých příslušníků, které jsem si z části vybral sám a z části doporučil příslušný vrchní praporčík. Velmi jsem musel ocenit, že pánové se hrdě přihlásili k jednotce, ale také přiznali, že svým způsobem k rozpuštění ministrem obrany přispěli. Ale myslím si, že ta hrdost tam byla, a věřím, že závěrečná slova v této kapitole, která patří Miroslavu Lidinskému, ocení větší čtenáři, co mají srdce na správném místě.

Podle vašich slov je patrné, že kniha není zaměřena na technické a taktické záležitosti, ale spíše vás zajímá lidský pohled na službu u Vojské policie.

Přesně tak, protože základem dobře fungujícího útvaru jsou schopní a pracovití lidé a bylo i snahou dát prostor lidem a připomenout ty, kteří již černý baret nenosí nebo jsou již mimo aktivní službu. Použité fotografie v maximální míře zachycují příslušníky Vojské policie a bylo snahou, aby se jich co nejvíce našlo na stránkách. Proto i na obálce knihy jsou čtyři příslušníci Vojské policie charakterizující čtyři současná velitelství a také ty hlavní odbornosti, jako je psovod, dopravně pořádková služba, pohotovostní oddělení, nebo štábní pracovník. Asi málokdo pozná, že snímek byl

zhotoven v Olomouci před vstupem do budovy Velitelství Pozemních sil AČR a poté patříč-ně graficky upraven.

Co vás jako autora na tvorbě knihy bavilo? Máte za sebou třeba knihu o 4. a 7. mechanizované brigádě, věnoval jste se i duchovní službě...

Každá kniha, o které se zmiňujete, byla vždy svým způsobem výzva, jak to pojmout, jak to udělat. V každém případě je to práce s lidmi a velmi často to jsou až paradoxní situace, kdy jako nižší důstojník vytěžujete lidi s mnohem vyšší hodností, několikrát i náčelníky Generálního štábu, kdy musíte mít ten respekt. Ale v každém případě poznáte velké množství zajímavých lidí, ke kterým byste se za normálních okolností nikdy nedostali.

Fotografie jsou tím zlatým hřebem knihy. Jak složité bylo tyto fotky získat? Předpokládám, že bylo nutné kontaktovat pamětníky a bývalé příslušníky Vojenské policie.

Fotografie vydá za tisíc slov, proto jich je v knize hned několik desítek. Polovinu tvoří fotografie z posledních let, v případě těch historických jsem čerpal z kronik a jen zlomek byl ze sbírek pamětníků. Rovněž některé fotografie jsou ze sbírek amatérských historiků. U takových projektů je nepsaným pravidlem, že ačkoliv bylo několik výzev, mnoho fotografií se nevynořilo. Ale to se stane až po vydání knihy a pak se jich objeví desítky, ale do knihy už se bohužel nedostanou. Věřím, že si najdou alespoň cestu do sbírek Vojenské policie a Vojenského historického ústavu, kdy je v budoucnosti použije někdo další, kdo přijde po mně.

Otevřel jste i otázku černého baretu?

Samozřejmě, protože černý baret znamená pro Vojenskou policii stejně tolik co třeba pro příslušníky 601. skupiny speciálních sil ten červený. Vyplynulo, že to je hrdost, čest, přátelství a příslušnost k jednotce. Pochopitelně že se v této souvislosti hovoří o tom, že černý baret patří tankovému vojsku, jako tomu bylo v případě Československé obrněné brigády ve Velké Británii, ale je více než jasné, že Vojenská policie už by se dnes svého černého baretu nevzdala.

Říká se, že každá dokončená kniha je už pro autora vlastně minulost. Co máte v plánu do budoucna?

Máte pravdu, celá složka materiálů k Vojenské policii je již uložena na záložním disku, a jak se říká, je vyčištěný stůl. Těch témat ke zpracování je celá řada, ale nakonec padla volba na zpracování zahraničních operací naší 7. mechanizované brigády. Vždyť v roce 2028 to bude třicet let od okamžiku, kdy vojáci Moravské brigády byli vysláni na svoji první misi v rámci SFOR, do operace Joint Forge. Přitom prakticky o těchto prvních misích mnoho nevíme, takřka nikdo z těchto vojáků již není v aktivní službě a čím více se od takových momentů vzdalujeme, tím více zapomínáme. Snahou není jenom to zpracovat po textové

stránce, ale vytvořit si ucelený archiv fotografií, protože na řadu míst se už s největší pravděpodobností nikdy nevrátíme, což platí hlavně o bojových misích v Afghánistánu.

Jsou podle vás taková historická ohlédnutí pro armádu důležitá?

Pro velitele, kteří dnes a denně řeší úkoly spojené s výcvikem, to není podle mého názoru prioritou, což je naprosto pochopitelné.

Historie je důležitá ale v okamžiku, když se ptáme, proč jsme v armádě a co je naším posláním. Všichni jednoho dne svlékneme uniformu, a pokud jsme tu službu měli alespoň trochu rádi, budeme se k historii rádi vracet. A právě takové knihy nám budou připomínat kolegy a kolegyně, se kterými jsme strávili kus svého života. Vzpomínky vám totiž nikdo nevezme, ty vám zůstanou.

Text: Jana Deckerová, foto: Jan Kouba

Kapitán Martin Vaňourek působil jako tiskový a informační důstojník kontingentu Mnohonárodního bojového uskupení na Slovensku.

ČEŠTÍ VRTULNÍKÁŘI BUDOU V POLSKU I LETOS

V Polsku nadále působí úkolové uskupení Armády ČR složené převážně z vojáků 22. základny vrtulníkového letectva v Náměšti nad Oslavou. Úkolem tzv. Heli Unit je posílit obranu východní hranice NATO a podporovat polské ozbrojené síly při ochraně vzdušného prostoru.

Česká republika vyslala vrtulníkovou jednotku v září 2025 krátce poté, co na polské území pronikly ruské bezpilotní letouny. Na žádost polských ozbrojených sil tak čeští vojáci posílili ochranu vzdušného prostoru na východě země. Nasazení je možné na základě dohody mezi Českou republikou a Polskem a v souladu s platným mandátem Ministerstva obrany ČR.

Zajištění bezpečnosti aliančního území

„Přítomnost české vrtulníkové jednotky v Polsku je důležitým potvrzením alianční spolupráce a jasným signálem připravenosti České

republiky aktivně se podílet na zajištění bezpečnosti aliančního území. Společně s našimi polskými spojenci přispíváme k ochraně východního křídla NATO a k posilování stability celého regionu,” uvedl k působení českých vrtulníků v Polsku velitel Velitelství pro operace Armády České republiky generálporučík Václav Vlček.

Rotaci, která u našich sousedů působila od září, v prosinci vystřídali jejich kolegové. Ti nyní tvoří již čtvrté úkolové uskupení. O jejich dalším pokračování rozhodne vývoj bezpečnostní situace a jednání vlád obou zemí.

Autor textu: Tereza Kabourková, foto: 4. ÚU AČR Heli Unit

DO LOTYŠSKA SE PO DVOU LETECH VRACEJÍ ČEŠTÍ ŽENISTÉ

V Lotyšsku proběhl 12. ledna slavnostní ceremoniál k předání operačního úkolu. Specialisty z 53. pluku průzkumu a elektronického boje nahradí v rámci mnohonárodní brigády především vojáci 153. ženijního praporu v Olomouci, který spadá pod 15. ženijní pluk v Bechyni.

5. úkolové uskupení AČR v Lotyšsku čítá přibližně 50 vojáků. Jeho hlavním úkolem je podílet se v rámci mnohonárodní brigády na zajištění bezpečnosti států východního křídla NATO a bránit je před případnou agresí.

Přinesli podporu mobility

Čeští ženisté přinášejí mnohonárodní brigádě schopnosti podpory mobility, budování obrany a vojenského pátrání. Do Lotyšska si s sebou přivezli různorodou techniku od rypadlového nakladače JCB 4CX až po Tatra Force 6x6.

Před výjezdem vojáci prošli půlroční intenzivní přípravou ukončenou hodnocením ve výcvikovém prostoru Libavá. Příprava spočívala nejen v odborných dovednostech, jako jsou ženijní práce, ale také ve vševojskové přípravě, střelbě nebo vrhu ručních granátů.

Kde projde ženista, projde armáda

Slavnostního nástupu v Lotyšsku se zúčastnili velitelé obou úkolových uskupení, major Dušan Pavlišťák a kapitánka Tereza Toška, český velvyslanec v Lotyšsku Martin Vítek, velitel mnohonárodní brigády, představitelé lotyšské armády a další hosté.

Velitelka Tereza Toška v proslovu vzpomněla spolupráci s koaličními partnery a poděkovala 4. úkolovému uskupení za přístup a ochotu při předávání operačního úkolu. Řeč zakončila slovy: „Kde projde ženista, tam projde celá armáda!“

V pobaltských zemích (Litva, Lotyšsko, Estonsko) je NATO přítomno formou tzv. předsunutých sil – Forward Land Forces (FLF) v podobě mnohonárodních brigádních uskupení, přičemž nejvíce jich je právě v Lotyšsku.

V LITVĚ OD LEDNA PŮSOBÍ PRŮZKUMNÍCI Z PROSTĚJOVA

Vojáci 102. průzkumného praporu v Litvě převzali na začátku ledna odpovědnost za plnění úkolů v misi Alianční předsunuté přítomnosti (FLF – Forward Land Forces, předsunuté pozemní síly NATO). Pod vedením Německa zde jednotka působí jako úkolové uskupení na bázi průzkumné roty a zaměřuje se na plnění průzkumných úkolů.

„Kromě plnění průzkumných úkolů se zaměřujeme také na získávání informací o situaci v prostoru nasazení. Tyto informace představují klíčový podklad pro rozhodování velitelů mnohonárodního bojového uskupení a přispívají k celkové bezpečnosti aliančních sil,“ upřesnil velitel v pořadí už 7. úkolového uskupení Armády ČR kapitán Tomáš Kadlíček.

Efektivní působení v terénu

Prostějovští vojáci jsou v Litvě vybaveni průzkumnými vozidly, která zvyšují mobilitu jednotky a schopnost efektivně působit v terénu. „Moderní technika v kombinaci s odbornou přípravou příslušníků praporu umožňuje jednotce plnit svěřené úkoly v náročných podmínkách mezinárodního operačního prostředí,“ doplnil.

Během slavnostního aktu předání operačního úkolu poděkovala velitelka 6. úkolového uskupení majorka Radka Karašinská své jednotce za práci: „Jsem hrdá na práci všech příslušníků úkolového uskupení. Úkoly, které jsme v rámci mise dostali, se podařilo splnit v plném rozsahu a misi jsme dotáhli do konce tak, jak bylo stanoveno.“

Připraveni spolupracovat s partnery

Českou státní vlajku od 6. úkolového uskupení symbolicky převzal velvyslanec v Litvě Aleš Opat a předal ji novému veliteli. Akt symbolizoval plynulé převzetí odpovědnosti za plnění operačního úkolu v rámci sil NATO.

„Jsme připraveni plně spolupracovat s aliančními partnery a plnit svěřené úkoly v souladu s potřebami mnohonárodního bojového uskupení. Naši příslušníci jsou odborně připraveni a motivováni přispět k bezpečnosti a stabilitě v prostoru nasazení,“ sdělil při aktu převzetí plnění operačního úkolu kapitán Tomáš Kadlíček.

Text a foto: rtm. Brigit Ročňáková

CVIČENÍ WESTERN POWER 2025

Moderní konflikt není jen o manévru a palbě. Cvičení Western Power 2025 prověřilo, jak jsou jednotky Armády České republiky připraveny zvládat jednu z nejnáročnějších, ale dlouhodobě opomíjených oblastí války – práci s válečnými zajatci a dalšími zájmovými osobami. Výcvik v realistických scénářích testoval funkčnost celého systému od prvotního zadržení až po zpravodajské vyhodnocení informací. Cvičení řídila sekce zpravodajského zabezpečení AČR Ministerstva obrany (SZZ AČR MO), protože právě zpravodajské využití zájmových osob patří k jedné z mnoha komplexních oblastí, za jejíž rozvoj tato sekce odpovídá.

ZACHÁZENÍ S VÁLEČNÝMI ZAJATCI V PODMÍNKÁCH MODERNÍHO KONFLIKTU

Cvičení simulovalo nasazení jednotek AČR na území aliančního státu NATO po jeho napadení protivníkem. Bojová činnost již probíhala v plném rozsahu a jednotky se musely vyrovnat se složitými situacemi, které přináší moderní konflikt – od zadržení nepřátelských vojáků, přes práci s uprchlíky, až po identifikaci zájmových osob schopných poskytnout cenné informace.

Konkrétní scénáře

„Nešlo nám o nácvik bojové činnosti nebo taktického pohybu. Ten jednotky zvládají a je součástí jejich běžných výcvikových aktivit. Naším cílem bylo ověřit, zda celý systém práce se zajatci a zájmovými osobami skutečně funguje, zda jsou správně nastavené role, odpovědnosti a návaznost jednotlivých kroků. Chtěli jsme zjistit, kde máme mezery, abychom je mohli napravit a posunout se dál. Jedině tak budeme opravdu připraveni,“ uvedl major Kuchařík ze SZS AČR MO.

Cvičení bylo postaveno na konkrétních scénářích, se kterými se armády setkávají v současných konfliktech. Vojáci řešili například zadržení sestřeleného nepřátelského pilota, kontakt se skupinami uprchlíků, mezi nimiž se mohl skrývat sabotér, nebo zabezpečení dezorientovaných a zraněných nepřátelských vojáků po dělostřeleckém přepadu. Každá situace vyžadovala rychlé rozhodování, správné vyhodnocení rizik a okamžité zahájení koordinovaného postupu.

Zajatci mají klíčové informace

Váleční zajatci patří mezi tzv. zájmové osoby, protože často mohou disponovat klíčovými informacemi o protivníkovi – jeho struktuře, taktice, morálce či logistice. Získávání těchto informací je důležité pro stanovení dalších postupů, avšak musí probíhat výhradně zákonem způsobem a v souladu s mezinárodním humanitárním právem. Právě schopnost profesionálně a legálně pracovat s lidskými zdroji patří mezi základní znaky moderní armády, kterou budujeme.

Do cvičení se zapojily také další vybrané jednotky AČR – například příslušníci 44. lehkého motorizovaného praporu v roli manévrové jednotky, 4. brigády rychlého nasazení v roli zpravodajského štábu a studenti Univerzity obrany v rolích zájmových osob, a to jak nepřátel, tak uprchlíků. Úkolem manévrové jednotky bylo zajistit prostor, provést prvotní kontakt a zadržení osob. Na jejich činnost navazovali specialisté v oblasti zpravodajského zabezpečení a HUMINT (Human Intelligence), kteří ve spolupráci s Vojenskou policií a Vojenským zpravodajstvím ověřovali funkčnost celého systému práce se zájmovými osobami. Spolupráce vojenských jednotek a dalších složek resortu obrany umožnila realisticky

prověřit celý proces od prvotního kontaktu až po zpravodajské vyhodnocení získaných informací.

Vše probíhalo v náročných podmínkách vojenského újezdu Boletice, kde se vedle taktických úkolů museli vojáci popasovat i s vysokými logistickými nároky – zajistit základní životní potřeby zadržených osob, zdravotní péči, jejich ochranu a organizaci dalšího přesunu či výsledků.

Zaslouží si důstojné zacházení

Povinnosti státu vůči válečným zajatcům a dalším zadrženým osobám vycházejí z mezinárodního humanitárního práva, zejména ze Ženevských úmluv z roku 1949 a jejich dodatkových protokolů. Ty jednoznačně vymezují válečného zajatce jako chráněnou osobu a ukládají zadržujícímu státu plnou odpovědnost za jeho ochranu po celou dobu zadržení. Stát je povinen zajistit důstojné zacházení, odpovídající životní podmínky, stravu, ubytování, zdravotní péči a ochranu před násilím, zastrašováním či ponižujícím zacházením. Tyto závazky trvají po celou dobu ozbrojeného konfliktu, není-li zajatec dříve propuštěn nebo vyměněn, a představují nedílnou součást profesionálního vedení vojenských operací.

Vysoké nároky na disciplínu

Instruktoři po ukončení cvičení hodnotili nejen technické a procesní zvládnutí úkolů, ale také psychickou odolnost vojáků. Práce se zajatci a civilisty v krizových situacích klade vysoké nároky na disciplínu, profesionalitu a schopnost zvládat stres. Cvičení Western Power 2025 potvrdilo, že systematický výcvik v oblasti práce se zajatci je nezbytný. Získané poznatky budou využity k dalšímu rozvoji schopností AČR a k posílení její připravenosti na realitu současných i budoucích konfliktů.

Text: Barbora Popovová, foto: Armáda ČR

WINTER SURVIVAL

ZNÁ VÍTĚZE

Mnohakilometrové přesuny těžkým horským terénem, lezení ve skalách, záchrana raněného, střelba z laserové pušky, běžecká štafeta nebo noční bivakování. To byl letošní 28. ročník mezinárodního mistrovství Armády ČR v zimním přírodním víceboji Winter Survival. Na start se postavilo šestnáct tříčlenných vojenských hlídek, které měly před sebou čtyři dny v nadmořské výšce 1 300 metrů nad mořem v horském prostředí Jeseníků. To, že se jedná o závod opravdu extrémní, dokazuje i to, že ho dokončilo jen třináct týmů.

„Závod je to náročný a donutí vás sáhnout si až na dno sil,“ řekl při zahájení letošního ročníku tradičního závodu rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Jan Farlík. Jak dodávají pořadatelé, Winter Survival je závod, kde nevítežijí jednotlivci, ale týmy.

A začalo se opravdu zostra. V pondělí ještě před rozbřeskem opustila družstva Ovčárnu a začala pomalu ukusovat kilometry z trasy, kterou si pro ně letos pořadatelé přichystali. „Už abychom tam byli,“ znělo přání jednoho ze závodníků před putováním prvního dne. Během dlouhých celodenních přesunů nakonec závodníci celkem urazili kolem stovky kilometrů. Kdykoliv to bylo možné, přepravovali se na lyžích, a tam, kde sněhu nebyl dostatek, museli jít chtít nechtít po svých.

Nastaly čtyři dny a tři noci, které prověřily kondici všech týmů. Letošní ročník tohoto extrémního závodu, na který se jednotlivé týmy individuálně připravují celý rok, byl extrémní i co se týče počasí. To si připravilo pro závodníky opravdu „skvělé“ podmínky – teploty hluboko pod bodem mrazu, mlhu, pěknou nálož sněhové nadílky, vítr – a to všechno při zvládání připravených disciplín. Je to opravdu soutěž, do které se pustí jen zdatní a skvěle připravení borci.

Připraveny pro ně byly i leccjaké nástrahy, a to nejen přísné časové limity a náročné horské trasy. Závodníci dopředu netušili, jaký program je vlastně čeká. Podrobnosti o disciplínách daného dne se dozvídali vždy až ráno, aby se prověřila jejich schopnost reagovat na nenadálé situace. Aby toho nebylo málo, měli pořadatelé v záloze ještě další překvapení. Poté co týmy v pondělí přenocovaly na Rabštejně, je na místo startu dalšího dne přepravil vrtulník.

Noc v bivacích, střelba, běh na skialpech

Dvě ze tří nocí během konání závodu strávili účastníci pod širým nebem v bivacích. „Ta první noc byla hodně krutá, na místo jsme dorazili po půlnoci, a už ve čtyři nás budili do

dalšího dne,“ ohlédl se za průběhem soutěže člen jednoho ze dvou týmů Univerzity obrany, které se umístily na 8. a 11. místě.

První tři dny závodu se družstva musela popasovat nejen s narůstající únavou z dlouhých pochodů, ale také s disciplínami, které na ně cestou čekaly. Na sjezdovce svázeli raněného, stříleli z ruční zbraně, ve tmě leželi po skalách, dávali první pomoc po útoku dronem nebo

rozmišťovali miny kolem vodní nádrže. „Tento ročník byl opravdu těžký. Co jsem se bavila s kamarády, tak říkali, že oproti předchozím ročníkům to bylo opravdu hodně náročné,“ zhodnotila v cíli posledního dne rotná Lenka Barešová, jediná žena ve startovním poli. Poslední noc již závodníci strávili na Ovčárně a ve čtvrtek dopoledne se pustili do závěrečné disciplíny, kterou byl sportovní víceboj.

Závodníci nejprve stříleli z laserové pušky pět ran vleže a pět ran vestoje na terče vzdálené deset metrů, podle výsledků se pak stanovilo pořadí štafety. První členové týmu běželi svůj úsek na skialpech, druzí na běžkách a třetí na sněžnicích. Po každém úseku ještě navíc házeli závodníci gumovým granátem na kruhový terč ve vzdálenosti 15 metrů.

Nováček soutěže vítězem

Na start mistrovství Armády České republiky v zimním přírodním víceboji nastoupilo šestnáct domácích týmů, původně přihlášená družstva ze Slovenska, Polska a Francie svou účast odřekla. Naopak se letošního ročníku poprvé účastnilo družstvo Speciální pořádkové jednotky Krajského ředitelství policie Jiho-moravského kraje a Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. Dva týmy postavila také Univerzita obrany, do soutěže se rovněž zapojili příslušníci aktivní zálohy KVV Brno.

Družstvo Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje (HZS MSK) ve složení Tomáš Petreček, Jan Císař a Tomáš Matera se

stalo v kategorii Open absolutním vítězem 28. ročníku zimního armádního víceboje Winter Survival 2026. Titul Přeborníka AČR vybojoval tým Agentury logistiky, následovaný družstvy 14. pluku logistické podpory a 13. dělostřeleckého pluku.

Vítězné družstvo HZS MSK bylo nováčkem na Winter Survivalu, určitě jim ale nechyběly potřebné zkušenosti. „Na hory jezdíme rádi na civilní závody, máme rádi skialpy, dobrodružství, přežití a orientaci v přírodě, takže pro nás to byl velký zážitek,“ zhodnotil úspěšnou účast v závodě člen týmu severomoravských hasičů.

Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo na horské chatě Ovčárna ještě ve čtvrtek večer. Jak jinak než za přítomnosti typického horského počasí – poletujících vloček a mrazivého víchru.

„Všichni účastníci mají můj respekt za to, že jste se do této extrémní soutěže přihlásili, že jste ji absolvovali a že jste sami sobě dokázali nejen to, že máte skvělou fyzickou, ke které bylo nutné přidat psychickou odolnost, protože mnohdy jste šli tzv. na krev, abyste celý závod zvládli,“ řekl účastníkům při vyhlášení výsledků 1. zástupce náčelníka GŠ generálporučík Miroslav Hlaváč, který reprezentoval organizátora celé akce – Generální štáb AČR. Ceny nejúspěšnějším týmům spolu s generálem Hlaváčem předával brigádní generál Jan Farlík, rektor-velitel Univerzity obrany, která soutěži zajišťovala pořadatelsky.

Text: Viktor Sliva, Anna Černá a Michal Šmiraus,
foto: Martin Tempír

OPERACE

KFOR KOSOVO:

BEZPEČNOST A STABILITA

Príslušníci 5. jednotky Vojenské policie předali v polovině ledna letošního roku operační úkol nově příchozímu 6. kontingentu. Kontinuita českého příspěvku k udržování bezpečnosti a stability v regionu tak úspěšně pokračuje.

Jednotka Vojenské policie působí v Kosovu v rámci operace KFOR jako součást Mnohonárodní specializované jednotky (MSU – Multinational Specialised Unit) a v úzké spolupráci s italskými karabiniéry se výrazně podílí na udržování bezpečného a stabilního prostředí ve prospěch civilního obyvatelstva i aliančních složek.

„Naši příslušníci po celou dobu mise plnili svěřené úkoly s maximálním nasazením a odpovědností. Jsem hrdý na to, jak jednotka reprezentovala Vojenskou policii i Armádu České republiky v mezinárodním prostředí,“ řekl velitel končící jednotky a vyzdvihl zejména profesionalitu a soudržnost svého týmu. „Díky výborné spolupráci se spojenci a místními partnery jsme přispěli ke zvyšování bezpečnosti a stability v prostoru operace,“ dodal velitel jednotky.

Monitorování a patroly v rizikových oblastech

Příslušníci 6. jednotky, stejně jako jejich předchůdci, budou provádět patrolování a monitorovací činnosti zejména v oblastech se zvýšeným rizikem, podílet se na shromažďování a vyhodnocování informací o bezpečnostní situaci a v neposlední řadě budou součástí jednotky určené pro zvládání davu a nepokojů s důrazem na deeskalaci napětí (CRC – Crowd and Riot Control).

Slavnostního ceremoniálu se zúčastnili zástupci velení KFOR, velvyslanec ČR v Kosovu

Bohumil Mazánek, jeho zástupkyně Jana Kálmán, vojenský přidělenec v Albánii, velitel MSU KFOR plukovník Albert Santini, Force Provost Marshall KFOR a další významní hosté. Velitel 6. jednotky Vojenské policie plukovník Lukáš Stejskal převzal od svého předchůdce plukovníka Jana Ševčíka státní vlajku ČR jako symbol převzetí operačního úkolu

a odpovědnosti za plnění úkolů. „Věřím, že naše jednotka naváže na vynikající renomé našich předchůdců a že budeme plnit úkoly stejně svědomitě a kvalitně,“ vyjádřil svá očekávání velitel 6. jednotky Vojenské policie plukovník Lukáš Stejskal.

Text: kpt. Romana Szendi, foto: nrtm. Michaela Koldářová

ZLATÝ BĚŽECKÝ HATTRICK PRO RAKOVNÍK

RAKOVNICKÉ BĚŽKYNĚ OVLÁDLY BĚŽECKOU LIGU 2025!

Rok 2025 se nesmazatelně zapíše do historie rakovnického sportu. Tři ženy, tři kategorie, tři absolutní vítězství a jeden útvar, který má pořádný důvod ke sportovní radosti. Rotmistryně Renata Losenská dominovala v kategorii Ž2, kapitánka Jana Grygarová nenašla přemožitelku v kategorii Ž3 a nadrotmistryně Hana Stodolová ovládla kategorii Ž4. Rakovník tak získal zlatý běžecký hattrick, který už teď inspiruje další běžce na praporu a snad i napříč útvary a vojenskými profesemi.

Cesta k vítězství je trénink, disciplína a týmový duch

Příprava všech tří žen začala dlouho před jejich prvním startem ligy. Ať už byly na cvičení, výcvicích nebo se věnovaly jakékoliv jiné činnosti, věděly, že klíčová je pravidelnost. Trénovaly individuálně i společně, často jak jen to šlo, nejčastěji v okolí rakovnických lesů, kde si vybíraly trasy s různým převýšením, aby simulovaly podmínky závodů. Ženské tratě se totiž v lize pohybují mezi 4 až 7 kilometry a není výjimkou, že proměnlivost terénu často rozhoduje o výsledku. Renata Losenská s úsměvem říká, že pro ni bylo nejtěžší udržet motivaci po náročných pracovních dnech. „Na ligu jsem se připravovala systematicky, s jasným cílem obhájit vítězství. A podařilo se, už potřetí v řadě jsem Běžeckou ligu ve své kategorii vyhrála. Nejtěžší bylo udržet motivaci a tempo během náročných pracovních týdnů, ale právě pravidelnost a podpora kolegů a mé rodiny mi pomohly překonat krizové momenty.“

Hana Stodolová přiznává, že běh jí pomáhá psychicky si odpočinout. „Trénuju hlavně tehdy, když si potřebuji vyčistit hlavu, po práci, o víkendech nebo během služby, když to jde. Nejtěžší bylo udržet si pravidelnost, protože mám za sebou dvě operace menisku a koleno mi občas připomene, že mám zvolnit. O to víc si vážím každého uběhnutého kilometru.“

Jana Grygarová a výjimečný příběh neporazitelnosti

Zvláštní pozornost v loňské sezoně poutala kapitánka Jana Grygarová, která znovu potvrdila, že patří mezi nejvýraznější běžkyně v historii ligy. Závodí od roku 2017 a od svého prvního startu je prakticky nepřemožitelná. Většinu sezon uzavřela jednoznačným vítězstvím a jen jedinkrát skončila druhá,

tehdy kvůli nečekaným problémům na trati. Rok 2023 byl pro ni náročnější. Jana se vrátila z mise v Litvě a hned po návratu rychle naskočila do rozjeté ligy. Přesto dokázala vyhrát další kola a její časy hladce stačily na absolutní vítězství v kategorii Ž3. „Nechtěla jsem si připustit, že bych to ten rok měla vzdát. Běh mi pomáhá držet životní rytmus, rovnováhu a vlastně i psychickou pohodu,“ říká Jana. „Když jsem se po misi vrátila domů, běh byl první věcí, která mi pomohla vrátit se do normálního života,“ dodává Jana, která se snažila nevynechávat běžecké tréninky ani v Pobaltí. Co Jana vnímá jako nejnáročnější aspekt v přípravě na závody? „Nejsložitější je pro mě najít optimální metodu a dávkování tréninků, aby mi pomohly se udržet na vrcholu. Vzhledem k přibývajícím běžecké konkurenci mladých běžkyň a s přibývajícím věkem mi již tělo signalizuje, že se prodlužuje doba regenerace, tělo již dává najevo své limity,

případně se ozývají různá předchozí nebo nová zranění.“ Zároveň však detailně popisuje, jak se v roce 2025 připravovala na ligu. „Nejčastěji vybíhám sama, minimálně dvakrát týdně v rámci služební tělesné přípravy. Pokud je to možné, tak vybíhám s kolegyní a zároveň skvělou běžkyní Renatou na společný trénink. Většinou je to delší běh nebo intervalový trénink, protože mít partáka je vždy výhodou. Trénink bývá kvalitnější a tempo často rychlejší, než by člověk běžel sám. Vzájemně se také motivujeme k vyšším výkonům,“ pochvaluje si.

„Pokud je úkolů hodně, tak vybíhám až doma, většinou večer s čelovkou a kolegyně to mají podobně. Vždy je to o organizaci volného času, který mi zbývá vzhledem k povinnostem v práci a doma. Za nejdůležitější faktor považuji motivaci, s jakou se dá přistupovat k tréninku, odpovídající úroveň zdraví a čas, který dokážu najít, aby trénink

byl pravidelný. Podle mého názoru jsou tyto faktory hlavním motorem úspěchu," dodává.

Co je žene dopředu? Radost, soutěživost i přátelství

Všechny tři běžkyně se shodují, že Běžecká liga je mnohem víc než jen sportovní soutěž. Přináší jim nejen možnost porovnat síly, ale i setkávat se s lidmi z jiných útvarů, sdílet zkušenosti a budovat přátelství. „Běh je pro mě nejen sport, ale i způsob, jak si vyčistit hlavu a dobít baterky. Liga mi dává jasný cíl, motivaci, a hlavně skvělou partu lidí. Sdílené zážitky z tréninků i závodů jsou pro mě stejně cenné jako samotné vítězství," říká Renata.

O motivaci mluví také Hana. „Do Běžecké ligy jsem se přihlásila díky své velitelce kapitance Janě Grygarové. Věřila ve mě ještě dřív, než jsem věřila já sama, a motivovala mě, abych to zkusila. Je skvělá sportovkyně a zároveň úžasný člověk, ke kterému vzhlížím. Běhám od dětství a liga je pro mě motivací pokračovat, udržet se ve formě a být mezi lidmi, kteří sdílejí stejnou radost z pohybu."

O tom to podle všech tří žen je. Běh je sice individuální disciplína, ale ve skutečnosti vytváří silnou komunitu, která překračuje hranice pracovišť i vojenských hodností.

Přesah do osobního života

Všechny vítězky přiznávají, že běh je pro ně způsob, jak se odreagovat od služby, která umí být náročná, jak si udržet fyzickou

kondici, ale i duševní rovnováhu. Za devět let závodění v této soutěži vnímá Jana Běžecovou ligu už jako společenskou událost. „Běžecké ligy se účastním od roku 2017 a je to pro mě osobně nejen série běžeckých závodů v daném roce, kde si mohu porovnat svou výkonnost s jinými běžkyněmi napříč kategoriemi a různými útvary AČR, ale i příležitostí, kdy se setkávám se stejně naladěnými sportovci, pro něž je běh neodmyslitelnou součástí jejich života. Vzájemně se motivujeme a informujeme o různých metodách tréninku a závodech. Zároveň se snažím já i mé kolegyně prezentovat náš Prapor podpory nasaditelných sil a ukázat, že i v Rakovníku jsou skvěle fyzicky připravení vojáci a vojačky. Mám velkou radost, že se nám podařilo v minulých ročních ziskat ta nejcennější umístění. V historii ligy se nepamatuji, že by se takový úspěch některému útvaru podařil. U praporu se snažím rovněž motivovat další vojáků a vojačky, aby se Běžecké ligy účastnili a překonali své osobní limity nebo posunuli své běžecké hranice. Domnívám se, že účast na Běžecké lize patří i k benefitům, které může zaměstnavatel nabídnout," hodnotí Jana Grygarová.

Renata s Hanou pak shodně dodávají, že díky běhání našly nové známosti a přátele. Závod, společně strávený čas, sdílení tréninkových tipů nebo jen obyčejná setkání po závodě. To vše vytváří atmosféru, která drží komunitu běžců pohromadě.

Osobní setkání s legendou jako slavnostní tečka

Symbolickou odměnou za jejich úsilí bylo závěrečné vyhlášení, kterému dominovala legenda českého sportu paní Jarmila Kratochvílová. Převzít ocenění přímo z jejích rukou byl pro všechny tři běžkyně hluboký zážitek. „Je to událost, na kterou nezapomeneme. To je přesně ten moment, kdy si člověk se srdcem běžce uvědomí, že všechna ta dřina má smysl," říká Jana.

Plány do příští sezony

Ačkoli minulá sezona teprve skončila, všechny tři dámy už mají jasno. Letos chtějí být zase silnější. Plánují zimní přípravu v okolí Rakovníka, v rámci služební tělesné přípravy, během dovolené, preventivní rehabilitace a zkrátka kdykoliv to půjde. Plánují i několik společných tréninků na kratší i delší trasy. Chtějí pracovat na technice, rychlosti i síle, a hlavně si udržet motivaci, která je přivedla až na vrchol.

„Na letošní sezonu se již připravuji nabíháním větší kilometráže buď na ovále, kde trénuji rychlost nebo v mé domovině, kde mám úžasné lesy, terén a méně oblíbené kopce. Zařazuji i posilování a nesmím opomenout plavání, to je úžasná regenerace. Máme v plánu na tento rok si zaběhnout s kolegyněmi Pražský půlmaraton, tak nám držte palce, ať nám to běhá ve zdraví," vyzývá Renata. Hana se zaměřuje více na regeneraci a snaží se více poslouchat své tělo. „Chci dál pravidelně běhat, ale zároveň víc naslouchat svým potřebám. Přidám posilování a kompenzační cvičení, aby koleno drželo. Jdu do toho s pokorou, ale i houževnatostí. Nevzdávám něco, co mám ráda. Chtěla bych zlepšit vytrvalost i techniku, hlavně chci ale zůstat zdravá a užívat si běh dlouho, jak jen to půjde," odpovídá odhodlaně.

S velkou mírou odvahy plánuje i Jana. „Díky tipu od běžce Tomáše Tvrdíka, kterého znám díky lize, jsem se přihlásila na civilní závod Bcross Run s workoutovými překážkami, který se konal 6. prosince 2025 v Praze. Musela jsem zkombinovat a přizpůsobit svůj podzimní běžecký trénink venku se silovým tréninkem v posilovně. V březnu 2026 jsme se s kolegyněmi přihlásily na půlmaraton v Praze, kde chceme reprezentovat AČR a náš útvar v Rakovníku. To znamená nabíhat větší množství kilometrů, než jsem zvyklá. To, jestli je to správná cesta, ukážou časy dosažené v jednotlivých kolech Běžecké ligy 2026. Držte nám palce a ještě lépe, přidejte se k nám v dalších ročnících Běžecké ligy," pobízí Jana vojačky ze všech útvarů AČR.

Co přinese nadcházející ročník Běžecké ligy, ukáže až čas. „Chceme ukázat, že loňský rok nebyl náhoda," říkají s úsměvem. Zda se Janě podaří ovládnout i příští ročník, a oslavit tak své desetileté zlaté běžecké jubileum, zůstává otázkou. Jedno je však jisté, motivaci, vůli a srdce na to rozhodně má.

BUNDESWEHR PŘEVZAL PROTOTYP LEOPARDU 2A8

Na titulním snímku prototyp tanku Leopard 2A8 se systémem aktivní ochrany Trophy HV. Izraelský ochranný komplet tvoří čtverice impulzně-dopplerovských radarů IAI/ELTA ELM-2133 WindGuard kombinovaných s elektrooptickými senzory ELO-5220 Othello, dvě OZ s automatizovaným nabíjením a centrální výpočetní jednotka. Hmotnost Trophy HV dosahuje celkem 820 kg.

Německá armáda až donedávna provozovala tanky Leopard 2 ve variantách A5, 2A6MA2, 2A6MA3, 2A6A3, 2A7V a 2A7A1. Poslední ze jmenovaných začaly přicházet k Panzerbataillonu 203 ze sestavy Panzerlehrbrigade 9 v podřízenosti 1. Panzerdivision teprve v minulém roce. K jejich výrobě posloužily věže z Leopardů 2A6A3, ale podvozky jsou zcela nové. Nejviditelnější změnou oproti předchozím verzím Leopardu 2 je u modifikace 2A7A1 instalace systému aktivní ochrany Trophy HV. Dne 19. listopadu 2025 však za účasti ministra obrany Borise Pistoriuse převzalo pozemní vojsko našeho západního souseda první tank vyprodukovaný bez použití jakýchkoli součástí ze starších obrněnců za posledních 33 let, tedy od roku 1992. Jde o prototyp nejmodernějšího typu Leopard 2A8, představeného společností KNDS Deutschland GmbH & Co. KG přibližně před rokem a půl na veletrhu Eurosatory 2024 v Paříži. Stejně tak byl v areálu podniku KNDS Deutschland v Mnichově předveden během dynamických ukázek i jeden Leopard 2A8 ze zakázky pro Norsko, které nakupuje 54 těchto strojů.

Bundeswehr si své Leopardy 2A8 objednal ve dvou fázích. Nejprve v květnu 2023 dohodl s firmou KMW (jež se v dubnu 2024 přejmenovala na KNDS Deutschland) výrobu 18 kusů za 525,6 mil. eur a následně v červenci 2024 využil předjednané opce a navýšil zakázku o dalších 105 tanků za 2,4 mld. eur na celkově 123 obrněnců. Tím by se tankový arzenál německé armády měl rozrůst až na 430 strojů. Prototyp bude podroben náročným zkouškám, během nichž má dojít k odladění všech nových subsystémů a odhalení a napravení případných nedostatků, které lze zjistit pouze reálným provozem. Dle stávajícího harmonogramu má být úvodní partie Leopardů 2A8 dodána již příští rok k Panzerbrigade 45. Tato těžká manévrová brigáda s velitelstvím v litevském Vilniusu vznikla k 1. dubnu 2025 a po dosažení plných operačních schopností ke konci roku 2027 ji má tvořit pět praporů, respektive 4800 vojáků a 200 občanských zaměstnanců. Postupně ji mají být přepodřízeny Panzerbataillon 203, Panzergrenadierbataillon 122 a jiné útvary.

Jakožto místa dislokace byly vybrány základny Rüdinkai a Rukla poblíž Vilniusu a Kaunasu. Její hlavní úlohou v době míru je odstranění a v případě války i obrana Pobaltí před ruskými vojsky s tím, že primárně má držet strategicky důležitý Suvalský koridor, představující úzkou spojnici mezi Polskem a Litvou. Všechny 123 Leopardů 2A8 by mělo být vyrobeno a předáno uživateli do roku 2030.

Základní technické charakteristiky

Celkové rozměry Leopardu 2A8 jsou (d × š × v) 10 968 × 3 774 × 3 180 mm, přičemž rozmístění osádky je klasické. V přední části korby sedí řidič, zatímco velitel, střelec a nabíječ mají svá místa ve věži. Hmotnost tanku je výrobcem udávána v rozmezí 61,5–64,3 tuny a závisí na konkrétní konfiguraci.

Jeho hlavní výzbroj představuje kanon Rheinmetall L55A1 pro munici 120 × 570 mm, vycházející z typu L55, použitého už na Leopardech 2A6. Délka jeho hlavně dosahuje 6 600 mm a kompletní zbraň váží 3 360 kg. Kanon L55A1 je vybaven programovacím

zařízením, takže může používat i nejmodernější náboje jako DM11 HE-FRAG-T, disponující zapalovačem s možností nastavení tří různých módů (nárazová funkce bez zpoždění, nárazová funkce se zpožděním nebo vzdušný výbuch). Díky velmi širokému spektru výkonné munice dokáže Leopard 2A8 ničit nepřátelská lehká obrněná vozidla a živou sílu na vzdálenost až 5 000 m, bojová vozidla pěchoty a tanky druhé generace do 3 000 m, tanky třetí generace až na 2 000 m a vrtulníky ve visu až 2 500 m daleko. Třímístná věž je v horizontální rovině otočná celokruhově, zatímco náměr primární zbraně a s ní spřaženého kulometu MG3 ráže 7,62 mm je možný v rozsahu -7,4° až +17,4°. Osádka má pro kanon L55A1 dohromady 42 nábojů, pro koaxiální a protiletadlový kulomet 2 000 ran. Na levé i pravé straně věže se nalézá po šesti 76 mm vrhacích dýmových granátů.

Střelec pozoruje bojiště, vyhledává cíle a vede na ně palbu pomocí zaměřovače EMES 15 s denní i noční (termovizní) větví a zakomponovaným laserovým dálkoměrem. Přiblížení

obrazu je při užším zorném poli 12násobné, při širším trojnásobné. V případě poškození primárního zaměřovače může použít záložní teleskopický zaměřovač FERRO Z18 s pevně nastaveným 8násobným zvětšením. Velitel řídí činnost střelce a určuje mu cíle, které sám lokalizuje pohledem přes vlastní kombinovaný denní/noční panoramatický zaměřovač PERI RTWL Digital s 14,6x, 3,8x či 2x přiblížením. Řidič má k dispozici moderní denní/noční pozorovací přístroj SPECTUS II (SPECTral Technology for Unlimited Sight II), umožňující jak jízdu za jakékoli viditelnosti, tak couvání bez nutnosti navádění jiným příslušníkem osádky. Všechna výše uvedená optronická zařízení vyrábí a dodává společnost Hensoldt Optronics GmbH.

Motor Leopardu 2A8 tvoří dvanáctiválcový turbodiesel MTU MB 873 Ka-501 o zdvihovém objemu 47,6 litru a výkonu 1 103 kW, propojený s automatickou převodovkou značky Renk. Tank je dále vybaven pomocnou pohonnou jednotkou APU o výkonu 20 kW a dvěma nezávislými 8kW klimatizacemi (jednou zabudovanou v korbě a druhou ve věži). Nejvyšší rychlost tanku na silnici dosahuje 60 km/h vpřed a 28 km/h vzad, dojezd bez dotankování se blíží hranici 400 km. Stroj dokáže vyjízdet svahy o sklonu do 60 %, pohybovat se s bočním náklonem 30 %, překonávat příkopy široké až tři metry a vertikální překážky vysoké maximálně 1,05 m. S přípravou může též brodit vodní překážku hlubokou čtyři metry.

Klíčový systém Trophy

Leopard 2A8 využívá řadu technologických řešení z verzí 2A7V a 2A7A1, např. kanon L55A1 apod. I přes velmi pokročilé pancéřování se v aktuálních konfliktech ovšem ukazuje, že poslední generace PTRS ruské a iránské

provenience (nasazených na Ukrajině a v Libanonu), nemluvě o „sebevražedných“ dronech, dokáže ničit i nejmodernější západní tanky. Pokračovat v zesilování balistické ochrany již prakticky není možné, neboť už nyní jejich hmotnost pomalu atakuje hranici 70 tun. Kupříkladu Leopard 2A7V váží téměř 69 t, zatímco americký M1A2 SEPv3 má jen o dvě tuny méně (pouze pro dokreslení situace – nejtěžší sériově vyráběný tank druhé světové války PzKpfw VI Ausf B, známý též jako Königstiger, měl 69,7 t), což závažným způsobem omezuje jejich mobilitu kvůli únosnosti půdy, nosnosti mostů apod. Taktéž v případě poškození nebo zapadnutí je problematické takto těžkou techniku vyprostit a odsunout do týlu. Proto se v současnosti snaží západní konstruktéři udržet hmotnost v přijatelných mezích, a i z tohoto důvodu Američané zrušili svůj projekt modernizace tanku Abrams na variantu M1A2 SEPv4, která měla v závislosti na konfiguraci vážit 70–74 t.

Možností, jak zlepšit odolnost těžké obrněné techniky vůči kumulativním hlavicím PTRS, kamikadze dronům či vyčkávací munici, je několik, ale jako nejperspektivnější se jeví systémy aktivní ochrany kategorie „hard-kill“. Pionýry v tomto směru vývoje se stali Izraelci (pokud nepočítáme sovětské pokusy s kompletem Drozd koncem 70. let 20. století, zavedeným do služby jen ve velmi omezeném množství), kteří úspěšně vyvinuli a především začali sériově vyrábět modely Trophy a Iron Fist, a to nejen pro vlastní armádu, ale též na export. Jak již bylo uvedeno v úvodu tohoto článku, jedním z uživatelů Trophy od společnosti Rafael Advanced Defense Systems Ltd. se prostřednictvím 17 tanků Leopard 2A7A1 stalo i Německo. Smlouva na pořízení dodatečných 123 kusů těžké verze HV

(tedy Heavy Vehicle) pro Leopardy 2A8 byla mezi KNDS Deutschland a německým zastoupením Rafaelu, podnikem EuroTrophy GmbH, podepsána 4. prosince 2024.

Těžká varianta Trophy HV, optimalizovaná pro instalaci na tanky, v sobě kombinuje čtyři malé impulzně-dopplerovské radary IAI/ELTA ELM-2133 WindGuard s plochými AESA anténami, jež jsou rozmístěny na vozidle tak, aby dokázaly detekovat ohrožení v rozsahu 360°. V případě zjištění hrozby (primárně střel z ručních protitankových zbraní či PTRS) začnou cíl sledovat, následně velmi přesně určí směr jeho letu v prostorových souřadnicích, a pokud systém řízení palby vyhodnotí, že dráha směřuje k vozidlu, aktivují obranná protiopatření. Ta tvoří dvojice otočných, automaticky nabíjených zařízení, která proti nepřátelské střele odpálí obrannou municí označovanou jako MEFP (Multiple Explosively Formed Projectile). Na základě bojových zkušeností izraelské armády byl Trophy později doplněn ještě o čtveřici elektrooptických senzorů ELO-5220 Othello, pracujících v pasivním režimu, když sledují prostor okolo tanku pomocí denních CMOS (Complementary Metal-Oxide-Semiconductor) a nočních SWIR (Short-Wavelength InfraRed) čidel. Pokud zaznamenají záblesk výstřelu z ruční protitankové zbraně nebo protitankového raketového kompletu, systém s vysokou úhlovou přesností vypočítá směr nepřátelské palby v azimutu a elevaci a klasifikuje zjištěnou hrozbu. Poslední generace systému Trophy navíc dokáže ničit také hrozby útočící seshora, tedy zejména „sebevražedné“ drony, vyčkávací municí nebo PTRS letící v závěrečné fázi k cíli tímto způsobem.

Text: Dušan Rovenský, foto: Bundeswehr

Německo by do roku 2030 mělo převzít všech 123 objednaných Leopardů 2A8. První sériové stroje půjdou v roce 2027 k Panzerbrigade 45 v Litvě.

VOJENSKÉ SOKOLNICTVÍ

PŘIROZENÉ ŘEŠENÍ HIGH-TECH PROBLÉMU

Nasazení dravých ptáků, především orlů, k ochraně vojenských letišť před hrozbou dronů je perspektivní a efektivní metoda, která doplňuje stávající bezpečnostní opatření. Budoucnost protidronové ochrany tak může spočívat v kombinaci moderních technologií a přírodních predátorů, čímž se může významně zvýšit efektivita schopnosti obrany proti novým formám hrozeb dnešní doby a zároveň sníží environmentální dopady. Využití orlů a dalších dravých ptáků představuje nejen účinnou a ekologickou, ale i kulturně hodnotnou metodu, která navazuje na tradice válečných sokolníků a přináší nové možnosti v moderní armádní praxi. Armáda tím získává nejen účinného pomocníka, ale i symbol spojení síly přírody s moderní technikou.

Biologická ochrana využívající sokolnický vedených dravců je již téměř 40 let běžnou součástí každého vojenského a většiny civilních letišť. Dravci jsou využíváni primárně ke snížení výskytu a migrace živočichů v letištních prostorech, a tím k minimalizaci nebezpečí jejich střetu s letadly. Oproti tomu vojenské sokolnictví je přímé nasazení dravců proti bojovým prostředkům protivníka.

Drony – hrozba letišť

V posledních letech přibyla totiž další hrozba pro letecký provoz a zabezpečení vojenských letišť, kterou se staly bezpilotní letouny neboli drony. Ty se staly běžným a dostupným nástrojem nejen civilního, ale i vojenského využití. Jejich schopnost rychlého a nepozorovaného přesunu, možnost provádění průzkumu, úmyslné srážky s letadlem, či dokonce nesení výbušnin a úmyslný útok na infrastrukturu letiště, jako je řídicí věž nebo sklad paliva, představují závažnou hrozbu pro vojenská zařízení, zejména vojenská letiště, která jsou klíčovými objekty pro obranyschopnost naší země. Také civilní, tzv. rekreační drony neopatrného amatér-

ského pilota mohou představovat vážné nebezpečí v podobě neúmyslného narušení a zastavení provozu letiště pouhým vletem do jeho kontrolovaného vzdušného prostoru. Srážka dronu s letadlem může mít fatální následky.

K ochraně letišť před nelegálními drony jsou dnes využívány moderní technologie od kamerových systémů a specializovaných radarů pro detekci dronů, rušení signálu mezi dronem a operátorem až po síťové zbraně a systémy kybernetického převzetí kontroly, které však mají svá omezení. Nejčastější leteckou hrozbou není vojenský bezpilotní letoun (UAV), ale komerční dron, který často operuje pod prahem radaru, v přeplněném elektromagnetickém prostředí a pro jeho malé rozměry a vysokou rychlost je jeho sestřelování a chytání do sítě téměř nemožné. Radarová detekce často generuje falešně pozitivní výsledky, zatímco

metody rušení potenciálně riskují narušení klíčové komunikace, navigace a řízení letového provozu, navíc stále existuje riziko, že se dron vymkne kontrole a zřítí.

Orli – efektivní a ekologická ochrana

Proto je potřeba začlenit do ochrany osvědčená a jednoduchá řešení. Inovativní, přitom tradiční, efektivní a ekologickou metodou ochrany vzdušného prostoru letišť, s minimálními dopady oproti výše zmíněným technickým řešením, je nasazení dravých ptáků, především orlů. Tento přirozený způsob eliminace nevyžaduje použití rušiček signálu ani střelných zbraní, čímž se minimalizuje riziko poškození infrastruktury nebo zasažení civilního obyvatelstva v okolí letiště. Využití orlů však nevylučuje společné nasazení s technickými prostředky a jedná se o inovativní a atraktivní PR nástroj s možností dlouhodobého využití s relativně nízkými provozními náklady.

Orli patří mezi nejmohutnější a nejobratnější predátory vzduchu, jejichž rychlost, zraková vybavenost a síla jim umožňují efektivně zachytit malý a rychle se pohybující cíl. Orel je schopný spatřit dron na vzdálenost několika kilometrů a síla orlích pařátů 15x převyšuje sílu mužského stisku, takže jsou schopni bezpečně svést zachycený dron k zemi, stejně jako svou ulovenou kořist.

Dravci jako preventivní faktor

Významnou výhodou využití orlů je jejich schopnost operovat samostatně a za

různých povětrnostních podmínek, kdy elektronické systémy mohou mít omezený dosah či spolehlivost a lidští operátoři nemusí dron zrakem ani zaznamenat. Přítomnost dravých ptáků navíc působí jako preventivní faktor proti neoprávněnému nasazení dronů v chráněné zóně.

K antidronové ochraně dnes používají dravce desítky hotelů po celém světě, aby uchránily své VIP hosty před drony paparazziů, vězeňské služby je používají k zachytávání drog pašovaných pomocí dronů přímo do oken vězeňské cely. Některé armády a bezpečnostní složky již také pilotně využívají dravé ptáky k antidronové ochraně letišť a strategických objektů. Mezi armády a bezpečnostní složky, které tuto metodu využívají, patří například:

Nizozemsko – Nizozemská národní policie jako první zahájila operační testování dronů s využitím orlů kolem roku 2016 ve spolupráci se soukromou firmou. Program prokázal, že vycvičení ptáci dokáží spolehlivě zachytit malé komerční drony během kontrolovaných cvičení. Nizozemci však program nakonec

ukončili kvůli obavám o dobré životní podmínky zvířat.

Francie – Francouzské letectvo využívá orly na letecké základně Mont-de-Marsan jako součást ochranných opatření proti dronům. Na rozdíl od nizozemského modelu Francie kladla důraz na včasnou přípravu, zesílenou ochranu drápů pomocí kevlaru a kůže.

Německo – Německá armáda a letiště rovněž testují využití dravců jako součást antidronových opatření.

USA – Kromě různých technických protidronových systémů některé americké vojenské a bezpečnostní jednotky experimentují s využitím sokolnictví pro kontrolu vzdušného prostoru.

Kanada – Pearsonovo mezinárodní letiště v Torontu chrání před drony bělohavý orl Ivan.

Výcvik orlů k ničení dronů vychází z tradičních sokolnických metod krouživého čekání a lovu z pěstí. Orli jsou cvičeni, aby po vypuštění buď okamžitě zaútočili na dron, nebo vystoupali nad letištní plochu, zrakem identifikovali dron, zachytili jej a bezpečně svedli na zem. Celý projekt byl konzultován s předními českými sokolníky a setkal se s pozitivním přijetím, avšak s obavou o možné zranění ptáků.

V případech vojenských dravců, stejně jako při použití vojenských psů či vojáků samotných je však potřeba s určitou mírou přijatelného rizika počítat, samozřejmě za předpokladu využití poznatků z letecké základny Mont-de-Marsan a použití adekvátních ochranných prostředků pro aktivní i pasivní bezpečnost dravce.

Text a foto: Martin Říha

TRADIČNÍ AKCE VOJENSKÉHO HISTORICKÉHO ÚSTAVU PRAHA

VOJENSKÝ
HISTORICKÝ
ÚSTAV PRAHA

20
26

VHÚ Praha i letos chystá pro fanoušky vojenské historie oblíbené akce. Kromě zahájení sezony v Leteckém muzeu Kbely a Vojenském technickém muzeu v Lešanech nebude chybět tradiční Tankový den. Nadto Vojenský historický ústav Praha pořádá dvakrát do měsíce přednášky v Armádním muzeu Žižkov. Nenechte si tyto zajímavé akce ujít!

Letecké muzeum Kbely i Vojenské technické muzeum Lešany jsou přes zimní měsíce uzavřeny, což neznamená, že by se v nich nepracovalo. Zaměstnanci obou muzeí pilně pracují na tom, aby návštěvníkům připravili na sezonu nové exponáty. Ukázky VHÚ Praha prezentuje na svých sociálních sítích. Otevření Leteckého muzea Kbely je naplánováno na 25. dubna 2026 a půjde již o 58. návštěvníckou sezonu. V současnosti má ve sbírkách 275 letadel, z nichž téměř sto je vystaveno v krytých halách, 25 v nekrytých expozičních prostorech, 155 je uloženo v depozitářích a deset letuschopných je provozováno. Řada letounů patří ke světovým unikátům. Expozice muzea se věnuje historii československého a českého letectví, zvláště vojenského.

Vojenské technické muzeum v Lešanech zahájí 31. návštěvníckou sezonu 30. května 2026. Expozici tvoří více než 700 historických tanků, kanonů, motocyklů, obrněných, nákladních a osobních vojenských vozidel, raketová technika, spojovací a ženijní prostředky a logistický materiál pocházející z období od roku 1890 až do současnosti. Sbírký jsou veřejnosti prezentovány v deseti halách, pod šesti přístřešky a na volném prostranství. Rozsahem a složením svých sbírek, v nichž je zastoupen nejen světový unikát, se toto muzeum řadí mezi nejvýznamnější evropské instituce svého druhu.

Ani letos nebude chybět tradiční pietní vzpomínka u Národního památníku hrdinů heydrichiády v Resslově ulici, a to 18. června.

Poslední prázdninová sobota je tradičně vyhrazena pro největší akci Vojenského historického ústavu Praha: Tankový den. Letos se bude konat již po dvaadvacáté, a to 29. srpna 2026.

Vojenský historický ústav Praha letos myslí také na ty, kteří se rádi účastní konferencí. Zájemce zve například 19. a 20. května na konferenci Tváře brannosti – branná výchova, branné spolky a civilní obrana v dějinách.

Pro veřejnost jsou k dispozici tyto přednášky a projekce:

• **Čtvrtek 26. února 2026, 18 hodin, kinosál Armádního muzea Žižkov**

Cesta k vrcholnému období československé armádní kinematografie – cyklus promítání. V projekci věnované hrané armádní osvětové tvorbě budou promítnuty filmy, které vtipným způsobem reagují na různé nešvary v armádě.

• **Úterý 10. března 2026 v 18 hodin, kinosál Armádního muzea Žižkov**

Velké dějiny i příběhy známých i zapomenutých lidí, zbraní a podniků. Vybrané kapitoly z dějin československého (českého) zbrojního průmyslu – cyklus přednášek Rozmach

zbrojního průmyslu na počátku 50. let minulého století (PhDr. Jaroslav Láník, CSc.).

• **Čtvrtek 26. března 2026 v 18 hodin, kinosál Armádního muzea Žižkov**

Cesta k vrcholnému období československé armádní kinematografie – cyklus promítání Dokumentární tvorba Studia ČAF v šedesátých letech – nové přístupy. Představeny budou dokumentární filmy, které v armádním studiu natočila v 60. letech nastupující nová generace mladých filmařů.

• **Úterý 7. dubna 2026 v 18 hodin, kinosál Armádního muzea Žižkov**

Velké dějiny i příběhy známých i zapomenutých lidí, zbraní a podniků. Vybrané kapitoly z dějin československého (českého) zbrojního průmyslu – cyklus přednášek a projekcí.

Zbrojní výroba Československa v 50.–70. letech ve filmech ze sbírek VHÚ Praha – promítány budou dokumentární filmy populárně-vědeckého a informačního charakteru, které ukážou vývoj a výrobu některých nově zaváděných československých zbraní v období 50. až 70. let.

(Mgr. Milan Hrubý, PhDr. Jaroslav Láník, CSc., Mgr. Jan Šach)

• **Čtvrtek 23. dubna 2026 v 18 hodin, kinosál Armádního muzea Žižkov**

Cesta k vrcholnému období československé armádní kinematografie – cyklus promítání. Nová témata a interpretace historie v hrané filmové tvorbě Studia ČAF v 60. letech.

Historická témata v hrané armádní filmové tvorbě budou reprezentovat dva filmy: Cesty (1967, režie Jozef Sedláček a Petr Ruttnér) a V hodině strachu... (1968, režie Milan Růžička).

• **Úterý 5. května 2026 v 18 hodin, kinosál Armádního muzea Žižkov**

Velké dějiny i příběhy známých i zapomenutých lidí, zbraní a podniků. Vybrané kapitoly z dějin československého (českého) zbrojního průmyslu – cyklus přednášek.

Chemický průmysl – v přednášce půjde o nastínění problémů spojených s produkcí protiplynových ochranných prostředků ve 20. a 30. letech 20. století v Československu. (Mgr. Zdeněk Polčák)

• **Čtvrtek 21. května 2026 v 18 hodin, kinosál Armádního muzea Žižkov**

Cesta k vrcholnému období československé armádní kinematografie – cyklus promítání. Nová témata a interpretace historie v dokumentárních filmech Studia ČAF v 60. letech. Historická témata, tak jak je v 60. letech ve svých dokumentech zpracoval Rudolf Krejčík, Ivan Balada a Rudolf Adler.

• **Úterý 9. června 2026 v 18 hodin, kinosál Armádního muzea Žižkov**

Velké dějiny i příběhy známých i zapomenutých lidí, zbraní a podniků. Vybrané kapitoly z dějin československého (českého)

zbrojního průmyslu – cyklus přednášek. Rozvoj zbrojního průmyslu a jeho konverze na přelomu 80. a 90. let.

(PhDr. Jaroslav Láník, CSc.)

• **Čtvrtek 25. června 2026 v 18 hodin, kinosál Armádního muzea Žižkov**

Cesta k vrcholnému období československé armádní kinematografie – cyklus promítání.

Umělecký vrchol československé armádní filmové tvorby – filmový experiment 60. let.

Politického uvolnění v 60. letech využili režiséři a kameramani armádního filmu k vlastnímu osobitému ztvárnění témat, která je zajímala. Filmy: Legenda (1963, 10 min., režie Jozef Sedláček), Člověk vo veľkej hale (1964, 19 min., režie Ivan Balada), Metrum (1967, 10 min., režie Ivan Balada), Snové scény (1969, 22 min., režie Vladimír Drha), Člověk neumírá žízni (1970, 22 min., režie Václav Hapli).

Text: redakce AR, foto: VHÚ Praha

VOJENSKÝ ROZHLAS U DUNKERQUE

Na počátku roku 1945 se Československá samostatná obrněná brigáda účastnila obléhání severofrancouzského přístavu Dunkerque. Posluchači ve stále ještě okupované vlasti se o dění u brigády i na frontě dozvídali z československého programu rozhlasového vysílání z Londýna.

Nárůst vojenských témat v československém vysílání na vlnách BBC byl na podzim 1944 enormní. Souvisel nepochybně se zapojením čs. vojáků do válečných operací, ale především s rozsáhlými boji na evropském kontinentě a s blížícím se koncem války. K více než tříletému boji letců na Západě se konečně mohla připojit Čs. samostatná obrněná brigáda. I počet relací o Čs. armádním sboru v SSSR byl v londýnském vysílání velmi značný. A nelze zapomenout také na zpravodajské pokrytí Slovenského národního povstání na podzim 1944.

Pracovali na frontě

Za pozornost stojí, že českoslovenští váleční zpravodajové pracovali přímo na frontě a pořizovali písemný a pak i původní zvukový materiál. Obvykle se s ohledem na technické možnosti většina programu připravovala ve studiích.

Navíc při tehdejších omezených technických možnostech se podklady z bojiště musely do Londýna posílat kurýrním spojením, které se budovalo postupně. Do listopadu 1944 dostával rozhlas v Londýně od spolupracovníků u brigády vesměs jen písemné podklady reportáží a ty se pak zpracovávaly do zvukové podoby až ve studiu.

Aparatura za 320 liber

Na podzim roku 1944 však zakoupilo čs. rozhlasové oddělení Ministerstva zahraničních věcí exilové vlády nahrávací aparaturu v ceně 320 liber. Zařízení bylo převezeno k čs. brigádě u Dunkerque a poté již začaly docházet od brigády nahrané gramofonové desky. Tento druh záznamu byl v tehdejších technických podmínkách nejběžnější. V Londýně tak již 8. prosince 1944 dostali od čs. válečných korespondentů zásilky zpráv číslo 86 a 86a a nahrané desky číslo 1 a číslo 2. Z londýnské reakce datované 2. lednem 1945 vysvítá, že zpočátku byl zvuk nahraný na deskách příliš slabý. Brzy se ale podařilo technickou kvalitu zlepšit. Nahrávek pak bylo odesláno do konce války asi čtyřicet.

Od podzimu 1944 působili u čs. brigády u Dunkerque váleční korespondenti JUDr. Rostislav Kocourek a ppor. Miroslav Tiller, oficiálně přidělení u „Našich novin“. Materiál do vysílání dodával i František Feigel (po válce známý jako spisovatel František Gel).

Reportáže z ledna 1945 o Čěších ve francouzském podzemním hnutí a spojenecké letecké podpoře čs. brigády

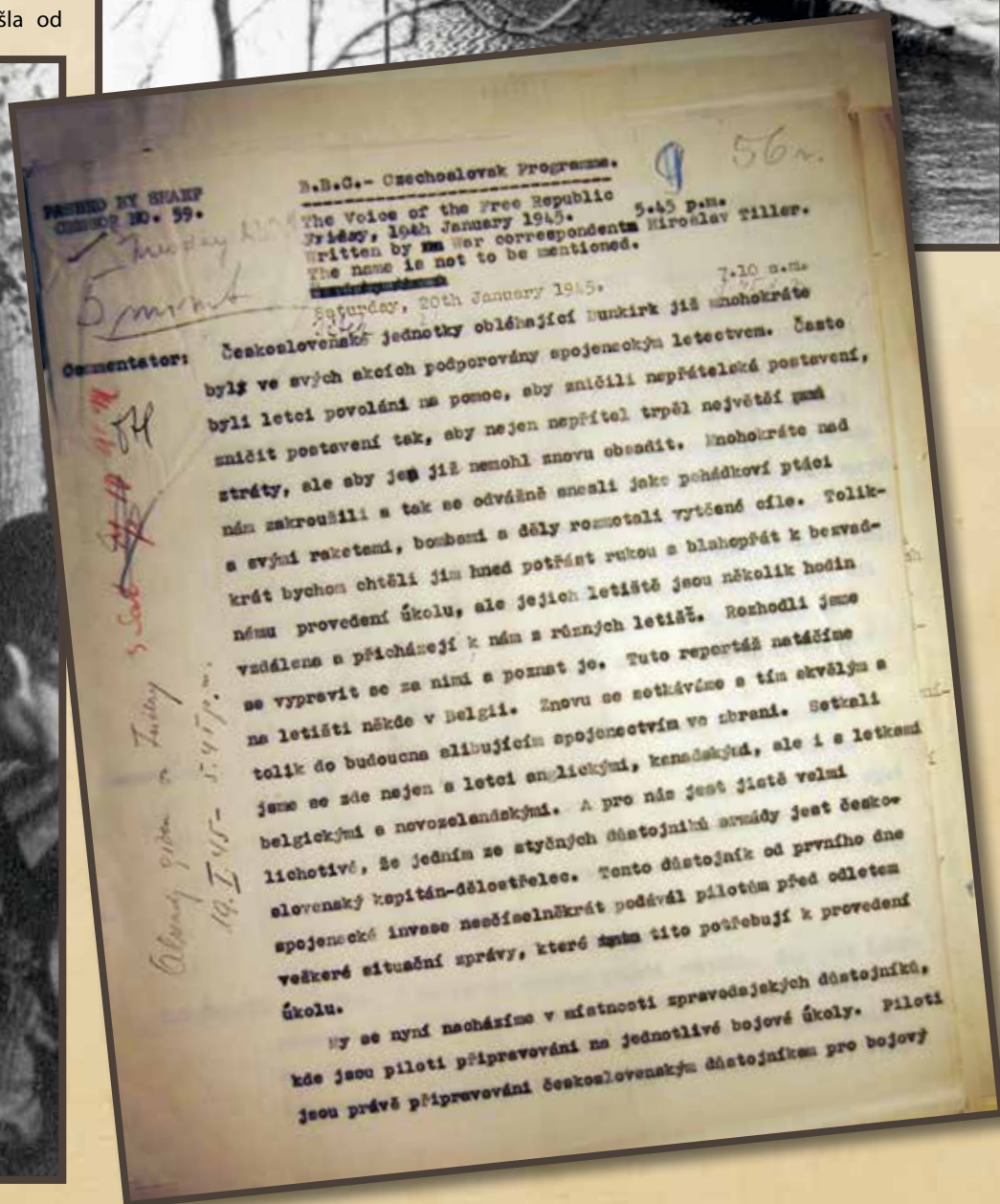
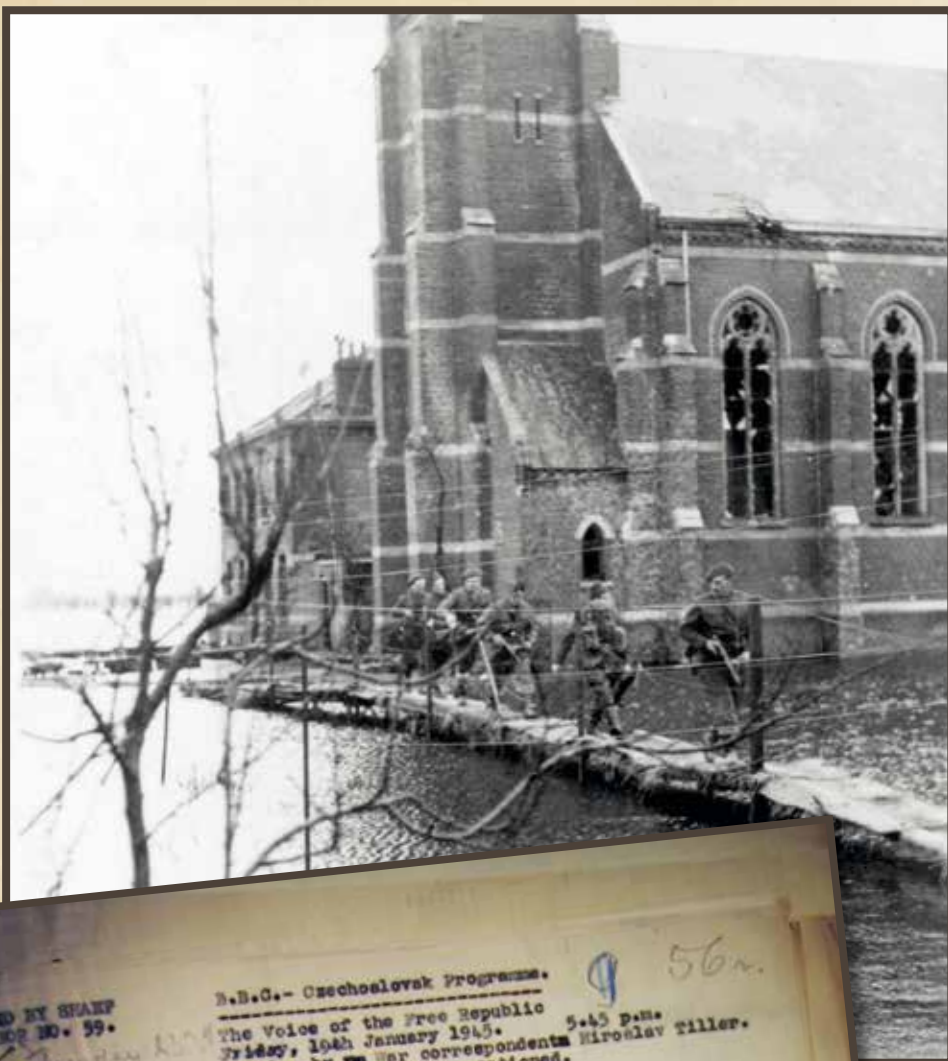
Konkrétní příklady reportáží mohou přiblížit způsob práce reportérů i témata, kterým

se věnovali. Zásilku č. 13 poslali Kocourek a Tiller 20. ledna 1945. Obsahovala reportáž o francouzském podzemním hnutí a o Čechách, kteří v něm působili. Další reportáž, datovaná 23. ledna 1945, byla věnována vzdušné podpoře spojeneckého letectva čs. brigádě. Reportáž přibližovala atmosféru na jednom letišti v Belgii. V místnosti zpravodajských důstojníků se konala instruktáž před podpurným leteckým útokem na tovární oblast v Dunkerque. Účastnil se jí čs. styčný důstojník kapitán Gráf a další přidělený čs. letec štábní kapitán Čermák líčil zase výsledek útoku. Jména bývala obvykle pozměňována kvůli příbuzným doma.

Vysílání reportáže

V pátek 26. ledna 1945 v 5.45 navečer se z Londýna vysílala reportáž z návštěvy rudoarmějců u čs. brigády. Šlo o skupinu bývalých sovětských válečných zajatců, uprchlých ze zajateckých a pracovních táborů ve Francii. Nyní je sovětská důstojníci shromažďovali k odjezdu do Sovětského svazu. Podle komentáře londýnského studia byla nahrávka technicky dokonalá a redakce v Londýně ji nabídla k dalšímu použití LTS (London Transcription Service). Týž den odešla od

Dunkerque do Londýna zaslal č. 15. Na desce reportéři zachytili vyprávění velitele hlídky průzkumného družstva tankového praporu. Následující materiál na desce č. 16 se nazýval Válečný dopisovatel se zn. VrR podává zprávu o uplynulém období před Dunkerque.

V průvodním dopise této zaslanky psal M. Tiller o aktuálních úkolech. Novináři připravovali reportáže z výpadu tanků do „země nikoho“, z ostřelování německých postavení tankovými děly a kulomety, z vypalování ukořistěných německých raket zpět do Dunkerque a také zachycovali propagační promluvy k obklíčeným Němcům megafonem. Tiller vysvětloval technické obtíže natáčení bojových scén: „Jednou jsme se již pokusili o podobnou reportáž za pohybu, ale radiospojení vzalo příliš mnoho kvality. Pracuji nyní na zdokonalení tohoto a na detailním připravení takové reportáže na frontě. Jak jsem zjistil, je totiž bezpodmínečně nutné v noci zajet s natáčecím vozem až do postavení, zamaskovat ho a vyčkat, až bude operace provedena, což někdy trvá několik dní vzhledem k počasí. Nicméně můžete očekávat podobné

Londýn dne 6. ledna 1945.

Milý pane nadporučíku,

inženýři BBC nás upozornili, že Vaše desky nejsou technicky na výši a přednesli nám tyto námítky, resp. rady:

1. Většina natočeného materiálu je z v u k o v á příliš slabá a lze ho použít pro vysílání jen s obtížemi. Anglický termín pro tuto zá vadu je "low level" a bývá zaviněn tím, že řečník stojí příliš daleko nebo odvrácen od mikrofonu, nebo mluví příliš slabým hlasem. Normální vzdálenost od mikrofonu pro střední sílu hlasu má být 15 až 20 cm, nutno však mluvit přímo do mikrofonu.
2. Nutno brát v úvahu, že rozhlasové studio má svou vyhraněnou akustiku, která je asi desetkrát silnější, než akustika obyčejné místnosti a asi 25x silnější než natáčeli se na otevřené prostranství. Podle toho je nutno regulovat sílu hlasu.
3. Natáčecí zařízení mobilní stanice není ani zdaleka tak senzitivní jako mikrofony ve studiu; proto hrané nebo recitované scény zní často velmi zkresleně a nejlepším je přímá, rázná řeč.
4. Inženýr, který obstarává natáčení uvnitř vozu, musí sledovat šipku na přístroji zvaném "metre". Tato šipka musí být nejméně na čísle 4. (U většiny zaslaných desek ukazuje šipka číslo 1 - 2.)

Bude Vám to jistě užitečné pro Vaši práci.

Srdečně Vás zdravím a přeje Vám mnoho zdraví

Mpor. Miroslav Tiller,
c/o Naše Noviny,
Czechoslovak Forces,
B.L.A.

27. ledna 1945.

Vážený přítelé,

potvrzuji příjem zaslanky č. 14 o návštěvě Rudarmějů u československých jednotek u Dunkirku. Reportáž jsme vysílali v pátek, 26.1.1945 v 5.45 odpoledne. Deska byla naprosto dokonalá a nabízela ji též L.T.S.

Děkuji Vám a srdečně Vás zdravím,

Váš

War Correspondents
Kocourek and Tiller,
c/o Naše Noviny,
Czechoslovak Forces,
B.L.A.

reportáže." Tiller také žádal, aby desky, které nebudou vhodné pro vysílání, nebyly ničeny, protože mnohdy mají historickou hodnotu. Podle jeho mínění mohlo MNO převzít náklady na uchování desek, protože jak desky, tak i aparaturu zakoupilo MNO, a nahrany materiál tedy nepatří BBC. Zda se zachovaly nahrávky od Dunkerque, není jisté.

Zábavný pořad místo bojů

Reportéři ale neinformovali jen o bojových akcích. Deska z 28. ledna 1945 obsahovala záznam zábavného pořadu, který československé krajanské kolonie v Lille a Pas de Calais týž den uspořádaly pro čs. vojáky. Tiller a Kocourek pořídili také reportáž ze sjezdu národních výborů ve Francii v československém národním domě v Rue Bonaparte v Paříži. Vysílala se 16. února 1945. O den dříve se odvysílal materiál dr. Kocourka o německé posádce v Dunkerque a o schůzce jednoty čs. žen ve Francii.

OLYMPIJSKÁ NOMINACE

Foto: ASC Dukla

**NA HRY V MILÁNĚ A CORTINĚ VYRAZILO
Z DUKLY 33 SPORTOVců!**

DUKLA VYSLALA NA ZIMNÍ OLYMPIJSKÉ HRY V ITÁLII 33 SPORTOVců!

ČESKÁ VÝPRAVA PŘEKONALA HISTORICKÝ REKORD

Předseda ČOV Jiří Kejval

Česká republika vyslala na zimní olympijské hry v Miláně a Cortině celkem 115 sportovců, což znamenalo překonání historicky největší výpravy z Pekingů 2022 (113). Armádní sportovní centrum Dukla se na této nominaci podílelo mimořádně silně, do Itálie odcestovalo 33 sportovců!

Nominaci 22. ledna 2026 schválilo Plénum Českého olympijského výboru v Míčovní Pražského hradu. Nejpočetnější skupinu tradičně tvořili hokejisté, výrazné zastoupení měli také lyžaři a snowboardisté. Slavnostní zahájení her proběhlo 6. února na stadionu San Siro, soutěže však odstartovaly už 4. února. Jen pro zajímavost. Do akce šlo jako první curlingové duo podporované armádním centrem Julie Zelingrová – Vít Chabičovský.

Ve výpravě nechyběla dvojice olympijských šampionek z Dukly – Eva Adamczyková a Ester Ledecká. Sněhová obojživelnice se představila v alpských disciplínách v Cortině a také v paralelním obřím slalomu snowboardistek v Livignu. Na stejném místě se na olympijskou scénu vrátila Adamczyková, kterou

z předešlých her v Pekingu vyřadilo zranění. V Itálii zákonitě patřily k hlavním českým nadějím ve snowboardcrossu. A jak se také ukázalo, svou pověst výjimečných závodnic potvrdily. S kariérou se na hrách rozloučila rychlobruslařka Martina Sáblíková, bývalá členka Dukly a trojnásobná držitelka ocenění Armádní sportovec roku. V Itálii absolvovala své šesté hry. Její olympijská cesta začala rovněž v Itálii v roce 2006 a od té doby získala tři zlaté, dvě stříbrné a jednu bronzovou medaili. V areálech ve Val di Fiemme se z Dukly představilo jedenáct běžců na lyžích, také skokani a sdružení.

Předseda ČOV Jiří Kejval ocenil před hrami zkušenost i potenciál týmu: „Máme řadu medailistů i nováčků. Fanoušci se mají na co těšit, podle našich informací jich do Itálie dorazí opravdu hodně.“

Zda se jeho slova potvrdila, o tom budeme informovat v příštím, převážně olympijském vydání.

Text: Pavel Král, foto: CPA

NOMINACE SPORTOVců

ASC DUKLA NA HRY V CORTINĚ A MILÁNĚ 2026:

Alpské lyžování (1): Ester Ledecká

Alpský snowboarding (2): Ester Ledecká, Zuzana Maděrová

Běh na lyžích (11): Michal Novák, Jiří Tuž, Matyáš Bauer, Ondřej Černý, Mike Ophoff, Tereza Beranová, Kateřina Janatová, Anna Marie Jaklová, Anna Milerská, Barbora Havlíčková, Barbora Antošová

Curling (6): Marek Černovský, Martin Jurík, Lukáš Klíma, Lukáš Klípa, Vít Chabičovský, Julie Zelingrová

Saně (1): Ondřej Hyman

Severská kombinace (2): Jiří Konvalinka, Jan Vytřval

Skicross (3): Daniel Paulus, Diana Cholenská, Lucie Krausová

Skoky na lyžích (4): Roman Koudelka, Anežka Indráčková, Veronika Jenčová, Klára Ulrichová

Snowboardcross (4): Radek Houser, Kryštof Choura, Eva Adamczyková, Karolína Hrušová

VELKÝ NÁVRAT EVY ADAMCZYKOVÉ PO MATEŘSKÉ...

Když se snowboardcrossařka Eva Adamczyková po mateřské pauze rozhodla vrátit do světového kolotoče, mnozí s napětím sledovali, zda dokáže navázat na svou dřívější dominanci. Olympijská vítězka ze Soči 2014 a dvojnásobná mistryně světa se ocitla v situaci, která je pro profesionály mimořádně náročná – skloubit rodinu, návrat do tréninku a kvalifikační boj na největší sportovní událost světa. Její cesta zpět však ukázala nejen sportovní kvalitu, ale i obdivuhodnou vnitřní sílu. Adamczyková svou touhu nijak extrémně neprožívala. „Buď to vyjde, nebo ne,“ říkala během přípravy s ledovým klidem. Návrat do závodního rytmu nebyl jednoduchý. Po narození syna Kryštofa bylo třeba znovu získat rychlost, jistotu v kontaktu s ostatními závodnicemi i fyzickou odolnost, kterou snowboardcross vyžaduje. Přesto už první tréninky i závody naznačily, že česká hvězda je zpět ve hře. V prosinci 2025 opanovala malé finále Světového poháru v italské Cervinii. Rozhodující moment pak přišel v lednu 2026 během

dvou závodů Světového poháru v čínském středisku Tung-pej-ja, kde se uzavíral kvalifikační žebříček. Adamczyková zde obsadila 9. a 7. místo. Právě tyto výsledky jí zajistily dostatek bodů, aby si definitivně zajistila účast na své třetí olympiádě. Sama závodnice přiznávala, že tlak byl nakonec značný. Přesto se s ním náramně vypořádala. Výborné výkony předvedla zejména v kvalifikacích (2. a 1. místo). V závodech si už tak jistá nebyla. „Nejsem spokojená se svým ježděním tady. Povedly se mi jen kvalifikace. Úspěšnost na pády jsem měla příliš vysokou. Měla jsem větší očekávání. Důležité ale je, že to, pro co jsem přijela, vyšlo. Olympiáda je pojištěná,“ poznamenala upřímně. Adamczyková je nejen ikonou svého sportu, ale i symbolem odhodlání a schopnosti vrátit se na vrchol navzdory životním změnám a výzvám.

Její příběh je inspirací pro sportovce i širokou veřejnost. Ukazuje, že mateřství nemusí být překážkou vrcholové kariéry, pokud člověk najde odvahu, podporu a vnitřní motivaci. Adamczyková se vrací na olympijskou scénu jako zkušená závodnice, která už jednou dokázala vyhrát nejcennější kov, v Pchjongčangu 2018 pak brala bronz. Nyní měla znovu šanci bojovat o medaili, tentokrát jako maminka.

Text: Pavel Král, foto: CPA

VOZP

VOJENSKÁ
ZDRAVOTNÍ
POJIŠTOVNA

FANTAZIE NA SNOWBOARDU! LEDECKÁ PŘED ZOH TRIUMFOVALA V SIMONHÖHE, MADĚROVÁ BYLA TŘETÍ

Před olympiádou už zase drtila konkurenci. A to si na milované prkno stoupla Ester Ledecká v ostrém závodě Světového poháru poprvé v sezoně. V rakouském Simonhöhe vyhrála v paralelním obřím slalomu nejprve kvalifikaci, poté i vyřazovací boje. A aby toho nebylo málo, prosadila se i Zuzana Maděrová,

kteří získala bronz. V elitním seriálu se tak stalo vůbec poprvé v historii, že na stupních vítězů stály dvě Češky, snowboardistky liberecké Dukly. Třicetiletá Ledecká procházela pavoukem naprosto suverénně. Nejvyrovnanější soupeřkou jí byla v semifinále Cubaki Mikiová z Japonska, jež na ni v cíli ztratila 16 setin. Ve finále STR s přehledem porazila Michelle Dekkerovou z Nizozemska. Nechybělo málo a Simonhöhe mohlo zažít české finále. Skvěle si ve vyřazovací části totiž vedla i dvaadvacetiletá Zuzana Maděrová. Výborně zvládla osmifinále i čtvrtfinále. Pak jí kuriózním způsobem vystavila stop právě Dekkerová. Obě závodnice totiž upadly v téměř totožném místě. Jenže Nizozemka na rozdíl od Maděrové při pádu neminula branku, a radovala se tak z postupu do boje o zlato. V něm ale na rozjetou Ledeckou neměla nárok, prohrála o 43 setin. Pro fenomenální

Češku se jednalo o 26. vítězství ve Světovém poháru na snowboardu. „Je docela hezké být během pěti dnů podruhé na stupních vítězů, navíc ve dvou různých sportech (krátce před tím Ledecká skončila 3. v super-G na lyžích při SP v Tarvisiu – pozn.). Mám tenhle svah moc ráda, byl skvěle připraven. Ne všechno jsem udělala perfektně, ale jela jsem dobré jízdy. Měla jsem hodně málo času se přehodit z lyžařky na snowboardačku, ale s týmem jsme to zvládli,“ libovala si při hodnocení. Velmi spokojena byla i Maděrová. „Ze třetího místa v Simonhöhe mám obrovskou radost. V semifinále jsem bohužel udělala chybu, kdy jsem jela hodně rovně na tyče a spadla. V malém finále jsem se z toho poučila. Je to paráda,“ usmívala se po povedeném závodě mladá snowboardistka armádního klubu Dukla.

Text: Pavel Král, foto: CPA

TOUR DE SKI: POVEDENÁ TŘETÍ ETAPA NOVÁKA, Z DUKLY NEJLEPŠÍ JANATOVÁ

Generálkou na olympijské hry v Itálii byl pro závodníky Dukly Liberec jubilejní 20. ročník Tour de Ski konající se tradičně na přelomu roku. Největší radost přinesl Michal Novák, který ve třetí etapě vybojoval vynikající šesté místo. Jinak měl ale ke spokojenosti i vzhledem ke zdravotním obtížím daleko. Stabilní výkony předvedla Kateřina Janatová. Mladík Jiří Tuž především sbíral zkušenosti, několikrát ale ukázal svůj potenciál. Ondřej Černý zasáhl pouze do úvodního sprintu v Toblachu. V tomto italském středisku se také jely úvodní čtyři etapy, ve Val di Fiemme pak zbývající dvě. Celkovými vítězi se stali Nor Johannes Hösflot Klaebo a Američanka Jessie Digginsová.

Úvodní sprint: Tuž a Černý ve čtvrtfinále

Tour odstartovala sprintem volnou technikou v Toblachu. Do vyřazovacích bojů se probodovali Jiří Tuž a Ondřej Černý, oba však skončili ve čtvrtfinále.

Tuž obsadil 18. místo a po závodě uvedl: „Myslím, že jsem podal docela dobrý výkon. Před sezonou jsem si dal za cíl postupovat pravidelně z kvalifikace a následně získávat zkušenosti v další fázi. Zatím se mi to daří, ale rád bych se už docela podíval do semifinále, a třeba i dál. Snad to tam dřív nebo později padne.“

Michal Novák i Kateřina Janatová kvalifikaci neprošli.

Druhá etapa: Janatová na klasické desítce ukázala sílu

V závodě na 10 km klasicky s intervalovým startem se nejlépe prezentovala Kateřina Janatová, která obsadila 22. místo. Vůbec se naopak nevedlo Michalu Novákovi ani Jiřímu Tužovi, když obsadili pozice až v šesté desítce celkového pořadí.

Janatová si spravila chuť po nevydařeném sprintu. Slušně si rozvrhla tempo a ve druhém pětikilometrovém okruhu na rozdíl od některých soupeřek na nejlepší tolik neztrácela.

„Byla to hodně soupažová trať. Zvládla jsem to obstojně. I pocitově bylo všechno lepší než při sprintu. Navíc jsem neměla kolo s kým jet, odtáhla jsem si to víceméně sama,“ hodnotila.

Třetí etapa: Novákův velký den

Nejvýraznější český moment celé Tour přišel ve třetí etapě. Michal Novák zvládl pětikilometrový závod ve speciálním formátu s hromadným startem po skupinách skvěle a vybojoval 6. místo.

Devětadvacetiletý Novák, který se na začátku zimy potýkal se zdravotními problémy, se poprvé v sezoně dostal do elitní desítky. V premiéře nového formátu, kdy závodníci startovali ve čtyřech skupinách po zhruba 25 lyžařích, využil výhodu nejrychlejší

rozjížděky. Na vítězného Guse Schumachera z USA ztratil 5,4 sekundy. Druhý český reprezentant Jiří Tuž obsadil 69. místo.

Novák i Tuž nastoupili ve druhé rozjížděce, zatímco tu první ovládl Nor Emil Iversen. Ve skupině se Schumacherem, Heggem či Francouzem Julesem Chappazem se oba Češi drželi dlouho v kontaktu. Tuž v závěru odpadl, ale Novák pokračoval v silném tempu a do cíle dorazil v čase 9:40,8. Jeho výkon už v dalších rozjížděkách nepřekonal ani lídr Světového poháru Klaebo, ani vítěz poslední skupiny Ital Elia Barp.

„Hodně mě to bavilo, byla tam spousta věcí, které nemáte pod kontrolou. To mi hrálo do karet. Osud mi naservíroval širší pódium, tedy šesté místo. Za to jsem hrozně rád a vděčný. V současné situaci, v níž se nacházím, se jedná o velké povzbuzení. Bylo náročné se v té skupině dostat někam dopředu, moje startovní pozice nebyla nejlepší. Ale povedlo se. Ve finiši jsem možná mohl být silnější, ale i tak je to perfektní,“ liboval si rodák z Karlových Varů. Kateřina Janatová si ve 3. etapě připsala dělené 22. místo. Ve druhé rozjížděce došla na desátém místě.

Čtvrtá etapa: Janatová opět nejlepší z Čechů

Ve stíhacím závodě na 20 km klasicky se Janatová držela stabilně v širší světové špičce a doběhla na 23. místě. Novák si polepšil o 13 příček a skončil 31., Tuž obsadil 54. pozici. Závody ovládli Nor Johannes Hösflot Klaebo a Američanka Jessie Digginsová. Oba se tím výrazně přiblížili triumfu v celkovém hodnocení seriálu. Klaebo vyhrál s náskokem 51,1 sekundy před krajanem Mattisem Stenshagenem, Digginsová porazila o 1:35 minuty Švédku Mou Ilarovou.

Pátá etapa: smůla pro Tuže ve sprintu

Sprint klasickou technikou ve Val di Fiemme přinesl českému týmu smíšené pocity. Do čtvrtfinále se probodoval pouze Jiří Tuž, ale jeho jízdu ukončil pád po kontaktu se soupeřem.

Jednadvacetiletý závodník liberecké Dukly proklouzl mezi nejlepší třicítku z 29. pozice. I proto bylo jasné, že jej čekají v bitvě o semifinále soupeři zvůňných jmen. Na startu se tak potkal s hvězdným Norem Klaebem, jeho krajanem Evensenem či Francouzem Chappazem. Od úvodních metrů se Tuž držel v závětrí, evidentně šetřil síly. Při prvním delším sjezdu

ale nešťastně najel na lyže Evensenovi a šance na dobré umístění na trati, kde se v únoru budou rozdělovat olympijské medaile, skončily.

„Chtěl jsem soupeře v zatáčce objet zvnějšku, měl jsem daleko větší rychlost než oni. Jenže jsem nečekal, že pojedou úplně doleva. Byl to dobrý plán, ale bohužel jsem zachytil špičkou lyže nohu závodníka přede mnou. Něco jsem si asi udělal s ramenem, tak jen doufám, že to bude v pohodě,“ prohlásil Tuž. Že pojede ze zadních pozic, plánoval. „Už v kvalifikaci jsem se necítil úplně nejsilnější. Chtěl jsem to pošetřit a rozbalit to až v závěru, ale bohužel,“ litoval.

Závěrečný výstup na Alpe Cermis

Náročnou poslední etapu dokončili Češi s vypětím všech sil. Janatová vystoupala sjezdovkou Alpe Cermis v závodech s hromadným startem na 10 kilometrů jako dvacátá. Nejrychleji byla na vrcholu Norka Karoline Simpson-Larsenová.

„Už jsem se cítila fakt unaveně, takže jsem ráda, že jsem to ubojovala. Do největší formy mi trochu ještě něco chybí. Mám ještě měsíc, abych to vyladila,“ předeslala směrem k olympijským hrám Janatová.

Mezi muži stačilo Klaebovi k pátému rekordnímu prvenství i 12. místo. Nejrychleji zvládl nástrahy sjezdovky jeho krajan Mattis Sten-shagen. Michal Novák byl 23., Jiří Tuž 65.

„Šlo o zajímavý závod jako vždycky. Je to zážitek. Přeci jen se jedná o něco neobvyklého a také šíleného. Na stadionu to byl chaos, nebylo moc místa, mnozí závodníci se snažili předjíždět na nesmyslných místech. Spíše šlo o to se nepříplést do nějaké kolize a nezlomit hůlku, nebo nedej bože lyži. Nikdo moc nechtěl jet, bylo to relativně pomalé tempo. Přejezd na sjezdovku už znamenal boj o pozice. Zlomily se tam nějaké hůlky, pak se to naštěstí zklidnilo,“ přiblížil Novák začátek závěrečné etapy.

Jak je jeho zvykem, toužil se držet v kontaktu s elitou. Jenže přišel poměrně nečekaný nástup Klaeba. „Ten to trošku rozbalil, mnohé tým překvapil. Chytili se tak lehcí závodníci, a ti letěli. Já jsem pak už bojoval sám se sebou.

Umístění je průměrné,“ sdělil při hodnocení Novák.

Plné zuby toho měl po stoupání na Alpe Cermis také mladík Jiří Tuž. „Braly mě křeče do lýtek, trpěl jsem jak zvíře. Jsem rád, že to mám za sebou. Jsem spíše výbušný typ závodníka na klasiku. Jet skate sjezdovkou je pro mě asi nejhorší, co může být,“ přiznal bez vytáček jednadvacetiletý talent z armádního centra. V celkovém pořadí skončila nejlépe Kateřina Janatová (21.), Michal Novák byl 27. a mladík Jiří Tuž 57.

Text: Pavel Král, ilustrační foto: Svaz lyžařů ČR

Konečné pořadí Tour de Ski (po 6 závodech):

Muži: 1. Klaebo (Nor.) 1:56:12,4, 2. Sten-shagen -30,1, 3. Amundsen -1:08,2, ...27. Novák -5:01,0, **56. Tuž** -9:31,3.

Ženy: 1. Digginsová 2:11:26,1, 2. Stadloberová -2:17,7, 3. H. Wengová -2:31,6, ...**21. Janatová** -6:37,3.

POCTA PRO VESLAŘSKOU LEGENDU: SYNEK MÁ CENU THOMASE KELLERA

Ondřej Synek, nejúspěšnější veslař české historie, získal Cenu Thomase Kellera. Prestižní ocenění udělované za mimořádné mezinárodní výsledky, příkladný přístup ke sportu a celoživotní přínos veslování převzal jako druhý Čech po Václavu Chalupovi. Informovala o tom světová federace World Rowing.

Třiačtyřicetiletý Synek je pětinasobným mistrem světa, držitelem dvou olympijských stříber a jednoho bronzu. Na seznam kandidátů na cenu se dostal už dříve, letos ji získal.

Světová federace připomněla, že Synek byl klíčovou postavou „zlaté generace“ skifařů let 2005–2016. Rodák z Brandýsa nad Labem a současný šéftrenér veslování na Dukle tak definitivně vstoupil mezi legendy.

Text: pk, foto: CPA

OSMNÁCTILETÝ BAŽANT JE CYKLOKROSOVÝM MISTREM ČR!

Mistrem republiky v cyklokrosu se stal v Ostravě v elitní kategorii poprvé v kariéře teprve osmnáctiletý Kryštof Bažant závodící s podporou ASC Dukla.

„Je senzace, že jsem jako prvoročák hned urval mistrovský titul. Prostě paráda,“ rozplýval se mladík v cíli. Hned v prvním kole se potýkal se spadlým řetězem, následně

mířil v polovině závodu do depa kvůli defektu a zásadně ztratil. „Musel jsem dvakrát čelo závodu dojíždět, což mě stálo dost sil. Ale v posledním kole se bitva o titul vyvíjela v můj prospěch,“ ohlížel se za závodem Bažant.

Favorizovaný Václav Ježek se v závěrečném z osmi okruhů držel v čele, krátce před cílem

se však na rovném úseku Kryštof Bažant protáhl na první příčku a udržel ji až na cílovou rovinu. „Chtěl jsem útočit co nejpozději, aby se atak nedal oplatit. Ukázalo se, že moje strategie byla efektivní,“ usmál se nový český šampion v cyklokrosu. Bažant letos dominoval závodu HSF Systém Cup v Kolíně, zaskvěl se sedmou příčkou při Světovém poháru kategorie do 23 let v Táboře a na Nový rok vybojoval mezi třiatřicetiletými parádní páté místo při GP Svena Nyse v Belgii.

Další medaile přidaly jeho oddílové kolegyně. Mezi ženami skončila Amálie Gottwaldová třetí, dvě nejčestnější medaile vybojovaly mezi juniorkami Barbora Bukovská a Lucie Grohová. Obě závodnice si prohodily loňské umístění a potvrdily, že jsou jasně nejlepší.

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, s.p.

ZASNĚŽENÁ TRATĚ BYLA PRO ŠAMPIONA VÝHODOU...

Je mu teprve osmnáct let, přesto nenašel na cyklokrosového mistrovství republiky v Ostravě přemožitele. Kryštof Bažant závodící s podporou ASC Dukla sice jezdí prvním rokem v kategorii U23, přesto zvítězil mezi českou elitou a potvrdil, že je obrovským talentem.

Cesta k překvapivému zlatu ale nebyla jednoduchá. Spadl mu řetěz, měl defekt, většinu závodu doháněl vedoucího favorita Václava Ježka. Přesto se mohl radovat, když o svém triumfu rozhodl v závěrečném kole a ve spurtu na cílové rovině. „Je to nejlepší výsledek mé kariéry,“ radoval se Bažant.

Jak jste si věřil před startem a jak v průběhu závodu po technických problémech?

Na startu jsem si věřil kvůli podmínkám hodně. Sníh mi není cizí, to byla moje velká výhoda. A věřil jsem si i v průběhu závodu. Po prvním problému i po tom druhém jsem víru neztratil. V předposledním kole jsem si vyhlédl místo, kde už Vaška (druhého v cíli Václava Ježka) nepustím před sebe, bylo to asi tři sta metrů před cílem, což se mi povedlo.

Nohy mi dneska táhly výborně, takže jsem věřil, že to zvládnou.

Závod přesto přinesl několik komplikací...

Byly tam chyby, měl jsem problémy s technikou. K tomu mi spadl řetěz a měl jsem kousek za depem defekt, s nímž jsem musel objet půl kola. S trenérem jsme ale vyladili formu na maximum.

A co podmínky? Sníh na trati a zima vám vyhovovaly?

Zima mi vůbec nevadí. Žiju v severních Čechách, takže jsem na to zvyklý. K tomu jsme minulých čtrnáct dní v podobných podmínkách trénovali. Zasněžená trať, to byla pecka. Hodně členitá, jen mi chyběly překážky, které tady při předchozích závodech bývaly. To je ale to jediné, co mě mrzelo.

Co bylo nejtěžší?

Asi udržet chladnou hlavu. Hlavně po těch technických problémech, které mě provázely. A potom ještě rozhodnout ten souboj.

Text: Jaroslav Čícha, foto: Filip Bezděk

JUNIORKA BARBORA BUKOVSKÁ OVLÁDLA ANKETU KRÁL CYKLISTIKY!

Česká cyklistika má novou vládkyni. A historicky vůbec nejmladší. Jednašedesátý ročník prestižní ankety Král cyklistiky ovládla teprve sedmnáctiletá Barbora Bukovská závodící s podporou ASC Dukla.

„Je to pro mě obrovská čest. Stále tomu nemohu uvěřit. Přijde mi až neskutečné, že jsem

v konkurenci tak skvělých cyklistů vyhrála. Jsem za to velmi vděčná a nesmírně si vítězství vážím,“ řekla Barbora Bukovská.

Věkem ještě juniorka má za sebou fantastickou sezonu. Na mezinárodní scéně vybojovala celkem pět medailí v cyklokrosu i na horských kolech. V cyklokrosu je juniorskou mistryní Evropy a vicemistryní světa, v listopadu vyhrála mezi juniorkami závod Světového poháru v Táboře. V cross country horských kol získala bronz na MS i ME, a ještě přidala stříbro v short tracku na evropském šampionátu.

„Byla to skvělá sezona, povedla se mi řada výborných výsledků. Splnila jsem si spoustu cílů, většinu těch závodů jsem si hodně uživala. Nejvíce si asi cením titulu mistryně Evropy v cyklokrosu. Ale každá ta medaile má svou váhu a na každou, ať už z krosu nebo biků, se nadřete úplně stejně, žádná není zadarmo,“ přiznala Bukovská. „Bude těžké ty pozice obhajovat, ale je to pro mě motivace do dalších let,“ dodala Královna cyklistiky za rok 2025.

Elitní pětku uzavřel biker Ondřej Cink, který ve 34 dokázal vloni vyhrát závod Světového poháru v Leogangu. Díky neuvěřitelné sbírce cenných kovů si Bukovská z pódia odnesla hned dvě trofeje – kromě hlavní ceny pro Krále cyklistiky ovládla i kategorii Talent roku mezi ženami. Titul Talent roku mezi muži získal další nadějný cyklokrosař a biker Kryštof Bažant.

Text: Jaroslav Cícha, foto: Michal Červený

Výsledky ankety:

Král cyklistiky: 1. Barbora Bukovská, 2. Sabina Košárková, 3. Pavel Bittner, 4. Mathias Vacek, 5. Ondřej Cink.
Talent roku – ženy: Barbora Bukovská.
Talent roku – muži: Kryštof Bažant.
Počin roku (cena veřejnosti): Daniel Polman.
Síň slávy: Jiří Ježek.

PARAŠUTISTÉ DUKLY LADILI V TUNELU SKUPINOVOU AKROBACII. POMÁHAL I MISTR SVĚTA Z BELGIE

První tréninkový kemp absolvovali v novém roce parašutisté Dukly Prostějov. Ve větrném simulátoru v Letňanech se zaměřili na skupinovou akrobacii.

„Tato disciplína je pro nás spíše doplňková, kvůli mistrovství světa CISM, kterého se budeme účastnit ve slovenském Lučenci. Jedná se o velmi důležitou složku parašutismu, proto jsme využili služeb belgického trenéra Davida Grauvelse, jenž je v této disciplíně několikanásobným světovým šampionem,“ přiblížil záměr kouč Libor Jiroušek.

S belgickým týmem spolupracuje Dukla už 15 let. „Klape to. Prospívá to nám i jim. I proto je v plánu společné únorové soustředění na Floridě,“ přiblížil úvod přípravy Jiroušek.

V přípravném období se jeho svěřenci tradičně zaměří i na přesnost přistání, v níž budou obhajovat celkové prvenství ve Světovém poháru. Dalším z vrcholů sezony pak bude civilní MS ve Spišské Nové Vsi.

Text: Pavel Král, foto: CPA

Novelou zákona o vojácích z povolání došlo s účinností od 1. 7. 2025 ke zkrácení nejkratší doby výkonu služby v některých vojenských hodnostech. Stanovenou dobu je nutno splnit, aby mohl být voják jmenován do vyšší vojenské hodnosti. To ale neznamená, že voják může, nebo dokonce musí být automaticky jmenován do vyšší vojenské hodnosti po splnění této doby a současně přeložen a služebně zařazen na služební místo s vyšší vojenskou hodností, pokud o to např. sám požádá. K této problematice se na portálu objevují dotazy poměrně často. Na jeden takový dotaz se nyní podíváme.

Dotaz:

Dobrý den,

jsm čerstvě povýšitelný do vyšší hodnosti a tuto hodnost mi nabízí u jiného útvaru. Chtěl bych se zeptat, zda mě nadřízený musí pustit po jednom roce služby ze systemizovaného místa na jiný útvar, pokud o to požádám.

Děkuji za odpověď

Odpověď:

Kariéra vojáka z povolání je řízena služebními orgány podle potřeb České republiky (§ 6 zákona o vojácích z povolání). O změně služebního zařazení vojáka a jeho služebním postupu tak nerozhoduje voják, ale jeho nadřízený podle jeho kvalifikace, doby výkonu služby v hodnosti a závěrů služebního hodnocení v souladu s potřebami České republiky, potažmo ozbrojených sil České republiky nebo jiné složky v resortu Ministerstva obrany. Děje se tak zpravidla na základě personálního zámyslu a podnětu podaného služebním orgánem (velitelem útvaru). O přeložení vojáka a jeho služebním zařazení rozhoduje oprávněný služební orgán (to není velitel útvaru) personálním rozkazem podle § 145a odst. 1 písm. h) a a) zákona o vojácích z povolání v řízení ve věcech služebního poměru v souladu s § 144 odst. 1 zákona o vojácích z povolání. Kdo je tímto oprávněným služebním orgánem, je uvedeno v RMO č. 5/2023 Věstníku MO, Působnost služebních orgánů v personální práci. K podnětům na přeložení a služební zařazení vojáků se také vyjadřují služební orgány, které odpovídají za vojenské obory a odbornosti (čl. 7 písm. g a h RMO č. 5/2023 Věstníku MO).

Voják sice může být na vlastní žádost přeložen do jiného místa výkonu služby nebo do podřízenosti jiného služebního orgánu ve stejném místě výkonu služby a současně jmenován do vyšší vojenské hodnosti při splnění zákonných podmínek, **ale jen je-li to v souladu se zájmy služby** (§ 16 odst. 2 zákona o vojácích z povolání). Zájem služby posuzuje oprávněný služební orgán.

Vojáka nelze služebně zařadit na jiné služební místo, pokud by tím byl zmařen účel dříve přiznaného náborového, kvalifikačního nebo jednorázového stabilizačního příspěvku (čl. 25 odst. 4 RMO č. 63/2015 Věstníku MO, Některá ustanovení o průběhu služby vojáků z povolání). Např. voják, kterému byl vyplacen jednorázový stabilizační příspěvek, je povinen vykonávat v určené obci službu po dobu 4 let (§ 70c odst. 2 zákona o vojácích z povolání). Více podrobností k této problematice naleznete v odpovědích na podobné dotazy po registraci na Interním komunikačním portálu (ikp.army.cz).

Redakce IKP

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.mo.gov.cz

Redakce: Rooseveltova 23, 160 05 Praha 6

Grafická úprava: Klára Šemberová

Jazyková korektura: Tierra Illan, Milena Krejslová,
Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Tisk: TISK CENTRUM, s. r. o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 23. 1. 2026
Toto číslo vyšlo dne: 16. 2. 2026

Titulní strana: Jan Kouba

KONTAKTY DO REDAKCE

Jana Deckerová (vedoucí redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: Jana.Deckerova@mo.gov.cz

Lucie Růžková (redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
mobil: 724 850 598
e-mail: Lucie.Ruzkova1@mo.gov.cz

Petr Třešňák (redaktor)
Tychonova 1, 160 00 Praha 6
telefon: 973 200 152
mobil: 724 380 769
e-mail: petr.tresnak@mo.gov.cz

Klára Šemberová (grafik)
telefon: 973 215 612
e-mail: klara.semberova@mo.gov.cz

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na www.mo.gov.cz

Příspěvek na společnou rekreaci vojáka z povolání s rodinou v roce 2026

Možnost čerpání 1x ročně

PODPORA RESORTU – SPOLEČNÁ REKREACE

*Rekreace u VR3
v trvání 7 dnů*

*Příspěvek 5 000 Kč
na rekreaci*

volareza
HOTELY • LÁZNĚ • WELLNESS

VÍCE INFORMACÍ A FORMULÁŘ ŽÁDOSTI NALEZNETE ZDE

